

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDÉPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 43 . 1981 SPALIO - OCTOBER 21 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST. LA SALLE, P.Q. H8P 1C4 30 c.

SAVAITINIŲ IVYKIŲ APŽVALGA

MIRĖ MOŠĖ DAYAN'AS

Karys ir žymus Izraelio valstybės vyras Mošė Dayan'as, kurį laiką sirgęs vėžio liga, mirė. Jis buvo 66 metų amžiaus, mirė ištiktas širdies atakos.

Jis buvo kariuomenės štabo viršininkas, 1967 m. jam vadovaujant, Vid. Rytų kare, Izraelio kariuomenė užėmė Egipto žemių. Būdamas plataus išsilavinimo ir praktiškas žmogus, Egipto prezidentui Sadat'ui padarius pirmą žingsnį taikos deryboms, Dyan'as reikšmingai prisidėjo prie Camp David taikos susitarimų. Neslėpė savo įsitikinimų, kad ne karo, o taikos labiausiai reikia.

M. Dyan'as buvo aštriai kritikuojamas jam būnant gynybos ministru 1973 m., kada arabams pasisekė spalio mėnesį atkeršyti Izraeliui karo veiksmais. Jis buvo kritikuojamas ir už tai, kad surado formulę išspręsti palestiniečių klausimą, suteikiant jiems autonomiją. Ypač su tuo nesutiko ir dar vis nesutinka fanatikai religinio bloko atstovai.

Privačiame gyvenime Dyan'o meilė savo kraštui pasireiškė rinkimu senienų, iškasių. Jis giliai domėjosi savo krašto praeitimi. Parašė knygy; viena jų apie archeologiją "Gyvenant su Biblija" ir savo autobiografiją.

Izraelio žmonės jį laikė herojumi, vyriausybė jis buvo ir giriamas ir peikiamas. Privačiai - gabus, vienišas, gudrus, komplikuotas, ekstravagantiškas asmuo.

Per 10-tį dienų Vid. Rytai neteko dviejų labai gabių, svarbių asmenybių taikai.

PASKUTINIEJI IVYKIAI LENKIJOS

Atsistatydino Lenkijos Komunistų Partijos vadas Stanislaw Kania. Naujasis vadas gen. Wojciech Jaruzelski turi pasitikėjimo iš Solidarnos pusės, partijoje, Kremliuje ir Vakaruose. Iš dalies, dėl savo generolo laipsnio, jis sudaro įspūdį nuosaikūs, bet tvirto tuo metu, kai Kania pradėjo atrodyti nuosaikūs, bet neapsisprendęs.

Lenkijos problemos neišsisklaidys viendėl Jeruzelskio, bet naujas asmuo padės laimėti laiko nuo rusų ir nuo pačių lenkų, kad galėtų naujai bandyti gelbėti iš didžiosios ekonominės duobės, dvasinio smurto.

SOVIETAIR PLO - SUSIDRAUGAUJA

Iš Maskvos pranešama, kad Sovietų Sąjunga pripa-

šytojai, mokytojai, profesoriai", -kalbėjo jis.

PRANCŪZIJOS MINISTERIS PIRMINKAS PALAIKO WALESA

Pierre Mauroy, Prancūzijos min. p-kas palinkėjo Walesai ir 10 mil. narių turinčiai Solidarnos "gero pasisekimo". "Jūs atstovaujate pažiūrų įvairumą, ką mes įvertiname. Žinau, kad jūsų kova yra sunki", -pareiškė Mauroy. Jis žada apsilankyti Lenkijoje gruodžio mėnesį. Walesa į tai atsakė, kad jis tikisi, jog turės ką parodyti iki to laiko.

Walesa lankėsi aštuonias dienas Prancūzijoje, pakviestas kelių darbininkų grupių, įskaitant ir didžiausios, komunistų kontroliuojamos didžiausios Prancūzijos unijos.

GRAIKIJOJE LAIMĖJO PAPANDREOU

Visuotiniuose Graikijos rinkimuose Andreas Papan-dreaou laimėjo 48% balsų ir jo socialistų partija 174 vietas 300 vietų parlamente.

KANADOS LIETUVIŲ DIENŲ DAILĖS PARODOS KATALOGAS

Jis taip pat pasidaro gynybos ministru. Žinoma aktorė Melina Mercouri gavo kultūros ir mokslų ministro postą.

35 metus trukęs konservatyviųjų vadovavimas užsibaigs.

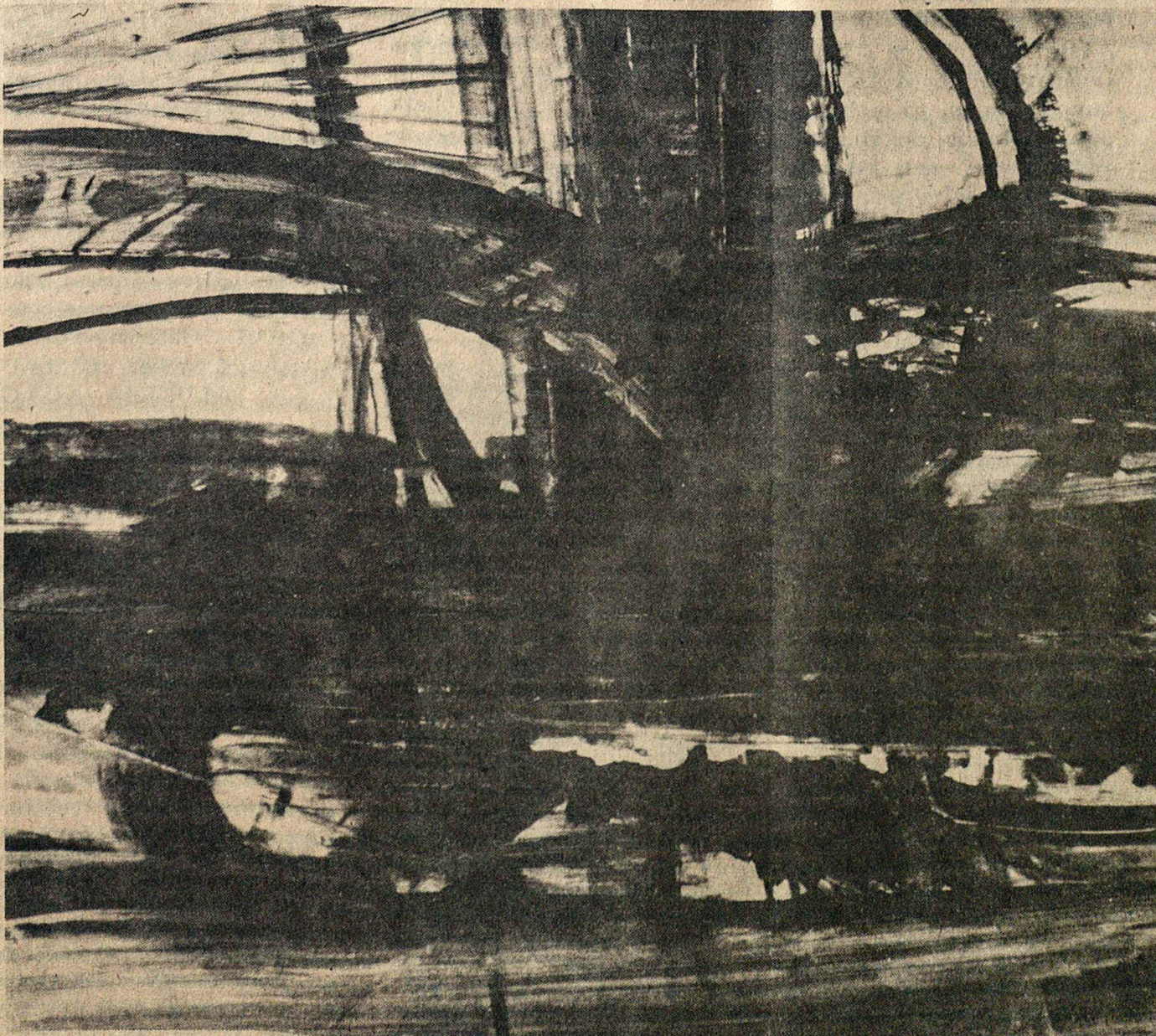
Papandreou yra buvęs ekonomijos profesorius Californijos Barkley U-te. Kelis metus dėstė ir Toronto York'o U-te. Nekartą yra pareiškęs, kad reikia Graikiją išimti iš NATO karinių įsipareigojimų, laipsniškai panaikinant amerikony bazes Graikijoje ir praveisti referendumą krašte dėl dalyvavimo Europos Bendroje Prakyboje.

Ar Graikija staiga praturtėjo? Ar rublių vertė taip pakilo, mums nežinant?

TRUDEAU KALBĖSIS DAR KARTĄ DĖL KONSTITUCIJOS

Lapkričio 2 d. Kanados Min. P-kas kalbės su 8 nesutinkančiais su Žmogaus Teisių įstatymo papildymu rovin. pirmininkais.

LITHUANIAN ARTISTS IN CANADA

VALDAS ADAMKUS - GAMOS APSAUGOS ADMINISTRATORIUS

Iš Washington'o pranešama, kad Valdas Adamkus yra paskirtas JAV Vidurio Vakarų regiono/ kuris yra didžiausias/ gamtos apsaugos administratorium.

Į šį regioną įeiną 6 valstijos su 45 mil. gyventojų. V. Adamkus ir toliau lieka Amerikos delegacijos prie tarptautinės vandens apsaugos komisijos su Kanada pirmininku.

Jo kandidatūrą rėmė ir skirtingų pažiūrų didieji Chicago laikraščiai bei svarių vedamuoju "Detroit Free Press".

Valdas Adamkus 1979 m. buvo apdovanotas aukščiausiu JAV gamtos apsaugos žymeniu - aukso medaliu už darbą ekologinėje srityje JAV ir už įnašą tarptautinėje plotmėje.

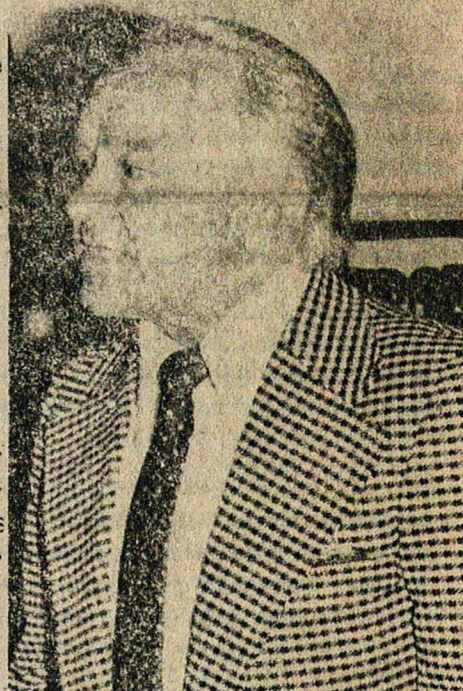
Valdas Adamkus aktyviai reikšėsi lietuviškoje veikloje, ypač Santaros-Šviesos organizacijoje.

Dešinėje - Kazys ERINGIS, botanikos ir ekologijos specialistas, mokslininkas, naujas pabėgėlis iš okup. Lietuvos, BALF'o rūpesčiu ir pagalba atvyko į Chicago. Jis kalbėjo spaudos konferencijoje.

/Nuotr: Lino Meilaus/

SIŪLOSI DARBU IŠPIRKTI V. PETKŲ IŠ KALĖJIMO

Hamburge išeinantis "Das Ostpreussenblatt" duoda tokią informaciją: "...Vokie-tijos Federalinės Respublikos dešimtpiliečių-daugiau-sia moksleiviai, studentai ir šeimininkės, tarp jų katalikų kunigas ir žurnalistas Walfried Pietrek-pasisiūlė Sov. Sąjungai dirbti ištisus metus Sov. Sąjungoje, jei bus paleistas lietuvių Helsinkio grupės vadovas Viktoras Petkus. Savanoriai pastebi: "Mes neturime pinigų išpirkti, bet galime savo darbu daugiau atlikti, negu sulysęs kalinys, beveik visą savo gyvenimą turėjęs praleisti baudžiamose stovyklose".

ALTO VALDYBOS POSĖDIS

1981 m. spalio 2 d. įvykusiame Alto valdybos posėdyje pirm. dr. K. Šidlauskas ir kiti valdybos nariai padarė pranešimus iš Alto ir Jungt. Pabaltiečių Komiteto, Washingtone, veiklos.

Dr. J. Valaitis ir G. J. Lazauskas painformavo apie Lietuvos Pasiuntinybės Rūmų restauravimo ir pasitarimo reikalus. Alto sekretorius inž. G. J. Lazauskas spalio 11 d. buvo Washingtone pasitarimams su Lietuvos atstovu dr. St. Baškiu, taip pat ir su Alto atstovu prof. dr. J. Geniu, atstovaujančiu Altui Jungtiniame Pabaltiečių Komitete.

Alto valdybos atstovai BALFO seimą, Detrolite, vyksta Mykolas Pranevičius. Nutarta į VLIKO seimą, Clevelande, skirti tris atstovus.

PABALTIEČIŲ KOMITETAS KONGRESE

Washingtone yra susidaręs specialus JAV Atstovų Rūmų narių komitetas The Ad Hoc Committee on the Baltic States and Ukraine. Į jį jau įsijungė daugiau kaip 60 kongreso narių

MADRIDO DELEGACIJOS P-KO RYŠYS SU LIETUVIAIS

JAV delegacijos Madrido konferencijoje pirmininkas dr. Max M. Kampelman, ryžtingai ginąs Lietuvos reikalus, gavęs antrą "Draugo" vedamąjį, kuriame išryškinamos jo pastangos Madrido konferencijoje, ypač ginant lietuvius, antru kartu atsiuntė į Altą straipsnio autoriui kun. J. Prunskui Alto informacijų direktoriui, padėkos laišką, pažymėdamas, kad jam buvo malonu išgirsti lietuvių atsiliepimą.

VOKIEČIAI TAISO PROPAGANDINĮ FILMĄ

Filmas "The Unknown War", kuris buvo susuktas panaudojant Sovietų Sąjungos šaltinius, dabar rodomas ir Vokietijoje, tik vokiečiai išmetė žymenę Maskvos propagandą iš jo ir po filmo rodymo televizijoje duoda 15 min. laiko atitaisyti Maskvos iškraipymams.

Amerikos Lietuvių Taryba jau dveji metai, kaip veikia prieš nekritišką šio filmo rodymą JAV televizijos stotyse.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ.
Redaguoja REDAKCINĖ KOLEGIJA
Telefonas: (514) 366-6220

Second Class Mail. Registration Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuanian
Publishing Co. at 7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje — \$ 14.00
Visur kitur — \$ 15.00 Rėmėjo — \$ 20.00

P.S. Rendrairbių ar korespondentų spausdinamos mintys ne-
būtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali
būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami
tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija
arba leidykla neatsako.

10 METŲ NUO DAUGIAKULTŪRINĖS POLITIKOS KANADOJE PASKELBIMO

Prieš dešimtmetį Kanados Parlamente visų federalinių politinių partijų vienbalsiai buvo priimta "Royal Commission" dvikalbiškumo ir dvikultūriškumo idėja. Tai davė visiems kanadiečiams, nežiūrint jų tautinės kilmės, teisę išlaikyti savo kultūrinį paveldėjimą ir dalintis juo su savo bendro krašto gyventojais kanadiečiais.

Kaipo vienos valstybės gyventojai, mes turime nuolat vėl prisiminti pagrindą, kuriuo remiasi ši idėja: Kanada priima dvi oficialias kalbas ir daugialypę kultūrą; nė viena jų nėra svarbiau už kitą.

Mūsų daugiakultūriškumo politika padėjo sumažinti kultūrinę diskriminaciją ir sustiprino federalinės vyriausybės supratimą ir išpareigojimą vystyti gilesnį etninių grupių, kaip lygių partnerių mūsų krašto augime, įnašą. Savo išpareigojimą vyriausybė patvirtino Teisių ir Laisvių siūlomoje Chartoje, kuri garantuoja teisę visiems kanadiečiams išlaikyti, džiaugtis ir vystyti savo kultūrinį ir kalbinį paveldėjimą.

Mūsų pavyzdžio įkvėpti, kiti kraštai, kaip pav. Australija, ėmėsi iniciatyvos vystyti savąją daugiakultūriškumo politiką.

Pradedant antrąjį dešimtmetį, kaip oficialiai dvikalbiam kraštui, norėčiau priminti mūsų pasižadėjimą apsaugoti ir palaikyti visų kanadiečių teisę laisvai pasirinkti ir išlaikyti savo kultūrinę šaknis. Laisvėje pasirinkti glūdi tikra kanadiško identiteto esmė. Daugiakultūriškumas ir toliau išreikš identitetą ir skatins geresnį supratimą įnašų, kuriuos padarė mūsų krašto kultūrinės visuomenės, kad mūsų visų gyvenimas būtų turtingesnis.

/Kanados Min. Pirmininko Įstaiga/

Artėjant paskutinei datai šios kilnios daugiakultūriškumo idėjos į Kanados Konstituciją įrašymui, deja, tenka labai nusivilti provincinių vyriausybių galvų laikysena. Kanados valstybė gavo savo pradžią iš dviejų savo skaičiumi gausiausių grupių, atvykusių iš kito kontinento ir užkariavusių indėnus. Tai tos grupės turėtų bent viena kito kalbas ir kraštui įnašus gerbti, išmokyti kalbas arba bent leisti jas pasirinkti, neturėtų būti jokia problema. Piratavimo laikai jau pasibaigė!

Federalinė vyriausybė turėtų į šios Žmogaus Teisių dalies nesupratimą provincijose reaguoti praktiškai, ne filosofiniu būdu. Kai kuriose

Kai kuriose provincijose varomą mažiau ar daugiau subtili diskriminacija ir propaganda seniai pralenkė federalinės vyriausybės įnašus ir negana efektingus metodus vieningos Kanados tikslui.

Kai kurių provincijų kerštas vienas ar kiti kalbinei ir kultūrinei grupei, tiesiog primityvus ir galima sakyti barbariškas. Seniai žinoma, kad reikia savo darže apsikuopti, prieš valant kitų daržus... Ši sveika psichologija dar laukia savo eilės šiame krašte. Gaila.

PLUNKSNA

SAVISAUGA

J.V.

Savisauga vyrauja per dvi gyvenimo. Kiekvienas gyvenimo pirm visko, saugo save ir savo padėmę. Taipgi ir mes kiekvienas pirm visko rūpinamės apie save. Tai yra natūralus dalykas apsugoti save nuo nedatelių, nuo ligų, nuo bet kurių nelaimių ar neseškių. Tą apsaugą mes prateisame savo šeimai ir visai tautai. Kad ir ne koki turtelį turėtumėm savo bute, gyvendami didmiestyje, mes rūpinamės jį apsugoti nuo įsibrovėlio, vagies - plėšiko, ar tai įtaisydami durys įmantrius bei saugius užraktus - spygnas, ar tai laikydami šuni, ar, išvykstant ilgesniai laikui, prašydami svetimųjų priežiūros. Tiesiog neįtikėtina daugybė vagysčių, išlaužimų ir turto pasisavinimų, ar net turto vandališko naikinimo kasdien registruojama JAV policijos.

Kuomi gi, jei ne savisauga, paaiškinti tą masinį žydų prisidėjimą prie komunistų, Sovietų kariuomenės 1940 m. pirmą sykį okupavus Lietuvą. Nėra 100% įrodyta, kad sovietų sistema sukūrė žydų tautybės žmones, susirinkę 19-to šimtmečio pabaigoje į Šveicariją ir parąšę garsius komunizmo protokolus. Per tuos pirmus 2 ps.

BALF'o CENTRO VĀLDYBA, 1978-1981 METŲ KADENCIJA. Iš kairės sėdi: kun. Ant. Zakarauskas - vicep-kas, Marija Rudienė - pirm-kė, kun. Ansas Trakis - vicep-kas, Aldona Daukienė - vicep-kė; antroje eilėje iš kairės: Faustina Mackevičienė, protokol sekretorė, Kostas Čepaitis - išd-kas, Vitalija Baleišytė - atstovauja CV gen. se - kretorę Oną Jokūbaitienę. Nuotraukoje trunksta gen. sekr. Onos Jokūbaitienės. BALF'o Seimas, jau 20-tasis įvyks: spalio 24-25 d. d. Southfield, Mich., prie Detroit Lo, JAV.

Nuotr: C. Genuči

1940 - 41 metus sovietų viešpatavimo Lietuvoje, visi jautėme žydų piliečių pirmavimą visuomeniniame ir politiniame Lietuvos gyvenime. Ar vien tik savisaugos baimė vertė žydus dėtis prie komunistų?

Sovietų Lietuvos okupaciją 1941 metais pakeitė vokiečių - nacių okupacija. Spontaniškai susiorganizavo lietuvių savisaugos batalijonai, kuriuos, deja, vokiečiai siuntinėjo net į frontą, nors tas frontas greitu laiku pasitraukė toli į rytus ir į šiaurę nuo Lietuvos rubežių. Tai kokia gi čia savisauga, jei Lietuvai bent jau laikinai nebegresė sovietų okupacija ir nauji okupantai po 6 savaičių pašalino pasiskelbusią Lietuvos vyriausybę.

Tarpvalstybiniuose santykiuose dažnai esti prisi-dengiamas savisaugos terminas, pateisinant bet kurį agresijos aktą. Sovietai 1940 m. gyrėsi okupavę Lietuvą, kad ją apsugoti nuo vokiečių agresijos. Hitleris jo portretuose buvo vaizduojamas kaip išlaisvintojas, taigi teikiąs apsaugą. Turkei prieš keletą metų, neva savisaugos motyvais, /savo tautiečių apsaugai/, užėmė didesnę Kipro salos dalį ir, neteisėtai okupavę, nei nemanė iš tos salos pasitraukti. Izraelis, prisidengdamas savisaugos sumetimais, nenori grąžinti arabams per 1967 m. karą okupuotos teritorijos /Jordano vakarinį krantą, /Gazos sritį/, nors ten gyvena per dvi arabai. Menamais savisaugos sumetimais / tikriausiai keršto / žydai užpuolė Libanę išikūrusius palestiniečius.

Ar nenusiklastama tautos savisaugai, jei jos jauni nariai, kurdami šeimas, visai nepaiso gyvenimo partnerio tautybės? Suglaudimas asmenų, skirtingų tautinių, religinių bei šeimų tradicijų atžvilgiu, dažnai būna nesėkmingas. Štai, prieš kokius 25 metus, mums gyvenant prie Cape Cod'o, vasarojo pas mus lietuvių šeima, kurios dukterė buvo išteklėjusi už žydo. Neilgai truko jų šeimyninis gyvenimas ir jie persiskyrė. Mūsų kaimų - nystėje gyvena labai patriotiškai nusiteikusi lietuvių šeima, kurios sūnus prieš kokius gal 8 metus, vedė amerikietę, kariškių šeimą. Štai, dabar ta jauna šeima, su laukusi poros vaikučių, jau persiskyrė. Gal paaiškėjo temperamento, tradicijų ir ne vien prigimtų kalbų skirtumai?

Savisauga ypatingai svarbi tokiose intymiose tautos kovos su komunistų okupantais priemonėse, kaip pagrindžio spauda. Štai, veiklūs lietuviai Gajauskas ir Petkus, okupantų nuteisiami ir tremtyje apgyvendinami / taigi suporinami / kartu su svetimtaučiais - Ginsburgu ir Ščaranskiu. Koks buvo tarp jų bendravimas ir kiek jis buvo intymus, to niekas nežino, bet jei vėliau įvyksta pas Lietuvos pagrindžio veikėjus skaitlingos kratos, areštai ir teismai, tai kaip čia neįtarti išdavystės? Kokiose bebūtų sąlygose, neužtektinas lietuvių budrumas, ypač santykiuose su svetimtaučiais / nors jie ir vaidintų esą didžiausiais lietuvių reikalų rėmėjais/, gali būti pragaištingas. Beatodairinė savisauga turi būti taikoma ypač Sov. S-gos sąlygose, kur kamuflažas arba apsimetimas yra labiausiai išsiplėtusi priemonė šnipinėti.

Pagaliau, kas ta savisauga / self defense /, kurią taip ryškiai iškėlė Izraelio premjeras M. Begin'as, su bombarduodamas atominį reaktorių už virš 1000 mylių nuo Izraelio, Irake prie Bagdado? Anot jo, jei po dviejų ar trijų metų Irakas pasigimintų stominė bomba, galėtų įvykti naujas masinis žydų naikinimas / holocaust /, t. y., jei Irako atominė bomba kliudytų Izraelio gyvenamas vietas. Viskas tempiama ant to paties savisaugos kerpalo, nors jokia logika šiuo atveju nepritaikoma. Kada kas ir kur bus, - juk tai dar spėjamas tolimas ateities klausimas, o štai čia Izraelis savarankiškai / be jokių derybų ir paneigdamas diplomatinį metodą /, įvykdo slapta paruoštą plėšikišką kitos valstybės puolimą. Artinasi Izraelio rinkimai, ir Izraelio ministeris pirmininkas M. Begin'as nori pasirodyti žydams toli numatančiu tautos didvyriu.

JAV vyriausybė turi daug keblumų su tokia saivališku, į kariškas teroristines avantiūras palinkusiu globotiniu. Ne tik Artimųjų Rytų taikos siekimas tapo apsunkintas, bet ir santykiai su teikiančiais naftą arabais gali susikomplicuoti. Kas pasidarytų pasaulyje, jei kiekviena valstybė pakartotų tokius nepateisnamus kitų šalių užpuolimus ir bombardavimus visiškai klaidingai aiškina - mo savisaugos principo?

BALF'as - tai sutrumpintas pavadinimas Bendro Amerikos Lietuvių Fondo / B.A.L.F. / Tai bendra Amerikos lietuvių apolitinė ir areliginė organizacija lietuviams šelpti.

Organizacija buvo inkorporuota 1944 m. balandžio mėn. 1 d. Illinois valstijoje. Tarko 21 direktoriaus taryba, vadovaujama direktorių valdybos. Vadovybė yra renkama kas du metus visuotiniuose susirinkimuose.

Šalpos darbas pradėtas, kai dėl II-jo Pas. Karo Europoje atsirado lietuvių už Lietuvos ribų. BALF'as glėbo juos materialiai ir moraliai, padėdamas ir įsikurti JAV-se. Buvo siunčiamas maistas, drabužiai, apavas ir vaistai. Didelė mūsų dalis, jau čia įsikūrę, gerai prisimena, kaip džiaugdavosi ir buvo dėkingi už siuntinį mokslapilnigius.

Kultūrinė veikla pasireiškė, kai BALF'as per Raudonąją Kryžių rėmė kultūrinių mokslinių ir kūrybinių darbų ir 1946-49 m. skyrė grožinės literatūros premijas.

KETVIRTASIS MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMAS

• Marylando universiteto profesorius Jonas B. Genys IV-tame Mokslo ir Kūrybos simpoziume darys pranešimą: "Lietuvos medžių genetinių savybių studijos Amerikoje". Dr. J. B. Genys aprašė "Cumberland Evening Times" 1981 m. birželio mėn. 29 d. laidoje. Dr. J. B. Genys jau 20 metų daro tyrimėjimus su baltomis pušimis. Jo bendradarbiai randasi Australijoje, Naujojoje Zelandijoje, Indijoje ir Vokietijoje. Paskutiniu metu dr. Genys pravedė internacionalinį projektą apie baltas pušis ir rugsėjo mėnesį vyks į Kyoto, Japoniją į World Congress of the International Union of Forest Research Organizations. Ten darys pranešimą apie projektą.

• Architektūros III - čiai sekcijai pirmininkaus Albertas J. KERELIS, Cook County / Illinois / architektas. Jis taip pat darys pranešimą: "Architektūra ir jos kūrejas". Kitus pranešimus darys: Romualdas VEITAS iš Milton, Massachusetts; "Statybinės problemos ir jų sprendimas" ir Jonas MILIAUSKAS, First National Bank of Chicago: "Projektų finansavimas".

• Vytautas J. ŽERNIUS yra profesorius ir skyriaus vedėjas Department of Psychoeducational Processes, Temple University Graduate School, Philadelphia. Jis jau ilgą laiką / nuo 1973 m. / tęsia darbą su įvairiomis Vokietijos institucijomis / seminarai, kursai / įvairiais žmonių santykių ir suaugusių gyvenimo klausimais. 1979 m. jis gavo atžymėjimą University Study Leave Award. IV-me Mokslo ir Kūrybos simpoziume 1981 m. lapkričio 25-28 d. d. Chicagoje jis darys pranešimą: "Seminaras - žvilgsnis į gyvenimą / individualios ir bendros perspektyvos".

• Ekonomijos sekcijai pirmininkaus Feliksas PALUBINSKAS, California State University. Jis darys pranešimą: "Nepiniginė prekyba pasaulinėje rinkoje". Kitus pranešimus darys Viole Elena ARBAS iš California State University, ir Leonardas Algirdas DARGIS, Mequon, Wisconsin, kuris darys pranešimą: "1937 ir 1938 metų Lietuvos bendrinės tautinės pajamos lyginant su okupuotosios Lietuvos atitinkamais duomenimis".

• Biologijos II-jai sekcijai pirmininkaus dr. Jonas B. GENYS, University of Maryland. Tomas ŽIURAITIS iš Washington, D.C., darys pranešimą apie evoliuciją: "Considerations of the Transformistic Definition of Evolution" ir dr. Genys darys pranešimą apie chromosomus: "Induction of Polyploids Through Chromosome Doubling".

• Biologijos I-majai sekcijai pirmininkaus dr. Jonas B. GENYS. Pranešimus toje sekcijoje darys: Teresė BALČIUNAS, Gateway Technical Institute, apie gintarą: "Valuation of Amber and its Distinction from imitations"; Birutė SALDUKAS, US Geological Survey, apie alyvą Lietuvoje: "The oil Resources in Lithuania"; Edmundas A. Arbas, Harvard University, "Invertebrate Nervous Systems: Analyzing the Neural Bases of Behavior", apie bestuburių nervų sistemas.

• IV Mokslo ir Kūrybos simpoziumo Mokslinės programos komiteto pirm. medicinos mokslų reikalams yra dr. Ringaudas NEMICKAS. Iki šiol jau sudarytos sekcijos Medicinos srityje pakviesti sekcijų pirmininkai ir įvairūs daktarai, kurie darys pranešimus. Konkrečios pakaitininkų temos bus pranešamos vėliau.

• Medicina I - pirmininkauja dr. Mindaugas VYGANTAS. Pranešimus darys: dr. Arvydas VANAGŪNAS, dr. Audrius PLICPLYS ir dr. M. VYGANTAS.

• Medicina II - pirmininkauja dr. Ringaudas NEMICKAS, pranešimus darys dr. R. NEMICKAS, prof. K. LEDERIS ir dr. Linas SIDRYS.

• Medicina III - pirmininkauja dr. Eugenijus GEDGAUDAS. Pranešimus darys: dr. E. GEDGAUDAS, dr. Jonas DAUGIRDAS ir dr. Leonas BEKERIS.

• Medicina IV - pirmininkauja dr. Tomas KISIELIUS. Pranešimus darys: dr. T. KISIELIUS, dr. Dana VARIKČIJS ir dr. Jonas VALAITIS.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

15-ji MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

L. E I M A N T A S
/tęsinys/

ŠIS TAS IŠ MCKSLINĖS PEDAGOGIKOS

"Draugo" dienraščio korespondentas iš Sau't Ste. Marie, tiesa, jau studijų savaitę praėjus, apgailestavo, kad minėtos vietovės lietuviams mokytojams niekas nepranešė ir jų nepakvietė į Dainavoje įvykusių Mokytojų Studijų Savaitę. Reikia sutikti, kad studijose pradžioje tebuvo tik pora kanadiečių mokytojų, bet į savaitės vidurį jų pagausėjo veik trigubai. Jie, matyt, nelaukė jokių pakvietimų. Jiems, turbūt, užteko spaudoje pranešimų, kad šiomet jau būsianti net 15-toji Studijų Savaitė.

Kanadiečių tarpe buvo plačiai žinomas mūsų pedagogas- veteranas Antanas RINKŪNAS. Jis skaitė net porą domių paskaitų.

Pirmoji A. Rinkūno paskaita- "Tradiciinis Herbario pamokos planas". Paskaita skirta jaunesniems mokytojams arba net ir tiems, kurie, sakykime, neturi jokio gilesniopedagoginio pasiruošimo. Gaila tik, kad šiomet jaunųjų bei besiruošiančių būti mokytojais asmenų tebuvo visai nedaug. Bet paskaitos pasiklausyti ir rūpinus klausimus panagrinėti susirinko visi, taigi ir vyresnieji.

Paskaita buvo padalinta į dvi dalis. Pradžioje paskaitininkas metė žvilgsnį į pedagogikos raidą, kitaip sakant, į istoriją, nes juk mokymas yra taip senas, kaip ir

žmonija. Ir pačioje pradžioje, būbūt, gyvasis pavyzdys buvo bene geriausia mokymo priemonė.

Žmonijai pažangėjant ir atsiradus raštui, dygo ir mokyklos. Viduramžių mokyklose buvusi tikrai griežta tvarka ir disciplina, nes stengtasi iš vaiko išvartyti "veinišką" dvasią. Tačiau ir šiomis sąlygomis, žmonija išaugino didžiųjų mokslo žmonių. Vėliau į mokymą atnešė visai skirtingą pažiūrą prancūzų kilmės filosofas, socialinis bei politinis teoretikas ir kitokiais klausimais besidomįs J.J. Rousseau. Jis drąsiai skelbė, kad vaikas pasaulin ateina nesugadintas. Žmogų sugadinanti tik civilizacija. Šitokia jo pažiūra mokykloms padarė sprogią bombą išpūdi. Tačiau, laikui bėgant, pažiūros pradėjo išsilyginti. Atsirado nuosaikesnių pedagogų. Šveicaras J.H. Pestalozzi išliko kaip praktikas pedagogas. Vokietis F.W. Froebel'is tapo vaikų darželių ir priešmokyklinio auklėjimo pagrindėju.

Reikėtų sustoti prie vokiečio J.H. Herbart'o mokslinės pedagogikos ir metodikos pradininko ir pagrindėjo. Jo įtaka apima Europą ir Naująją Pasaulį. Jo mokslo poveikyje išaugo pasaulinio masto mokslininkai. Gal pagrindinė Herbart'o mintis yra ta, kad vaikai perduodant tai, kas nauja, tolima, nežinoma, būtina tai surišti ir perteikti su tuo, kas jau žinoma ir artima jo sielai.

Todėl prelegentas patiekė klausytojams tradicinį Herbart'o pamokos planą. Pamoka pradeda ma įžanginiu pasikalbėjimu, kad mokiniai susidomėtų pamokos turiniu. Čia labai tinka vaizdinės priemonės, modeliai, spalvoti paveikslai. Net galima pravesti trumpą atitinkantį temai žaidimą. Pagal Herbart'ą, įžanginis pasikalbėjimas turėtų užimti nedaugiau vieno penktadaliopamokos laiko. Bet mūsų sąlygomis šis pasikalbėjimas galėtų būti ir kiek ilgesnis.

Antruoju punktu eitų naujos medžiagos perdavimas. Ypač žemesniuose skyriuose čia labai daug padeda garsusis skaitymas, bet tik geras- ryškus, įtraukiant visą klasę. Tačiau klasėje dažnai būna mokinių, kurių garsusis skaitymas yra žemiau reikiamo lygio. Tada tektų su jais atskirai padirbėti. Didesnėse mokyklose steigintos tokiems mokiniams atskiros klasės ar net atskiros mokyklos. Garsų skaitymą tikrai paryškina dramatisacija.

Trečioji pamokos dalis- naujos medžiagos sujungimas su senąja. Čia patartina iš skaitinio sudaryti klausimus. Tiesa, daugelyje mūsų naujesnių vadovėlių tokie klausimai jau yra įrašyti. Atsakymai turėtų būti platesni, net išsipletoje į rašinėį. Atsakymus galima iliustruoti paveikslėliais. Vienu žodžiu- pamokos metu visi mokiniai turi būti užimti, negalima jų palikti be darbo.

Pamoka paprastai užbaigiama praktišku jos turinio pritaikymu.

A. Rinkūno paskaita susilaukė palankaus įvertinimo. Gal jos nors trumpas turinys galėtų duoti kai ką naudingo tiems, kurie studijų Savaitėje negalėjo dalyvauti.

Nėra jokios galimybės, kad užsienietis galėtų įsivelti į širdies reikalus. Kas liečia antrąjį patarimą- nepaprastai lengva nusišlyti. Man tai atsitiko du kartus: pirmąjį- serijoje pasikaitų apie angliškai kalbančių kraštų kultūrą. Viena paskaita lietė jūmorą varijacijas. Kaip pavyzdį politinio jūmorą, aš nieko negalvodamas, pasakiau, kad kapitalizmas yra, kai žmogus eksploatuoja žmogų, socializmas- priešingai... Nedaug kas nusijuokė.

Antrą kartą įvykodiesnis lepusas. Paskutinėje paskaitoje apie moderniąją literatūrą pasakiau, kad autoriai, kuriuos studijavome, be kitų, Nabokov, Cheever, Margaret Atwood, Kurt Vonnegut- pagrindiniai buvo kritikai Š. Amerikos gyvenimo ir visuomenės. Bandydamas nurodyti, kad mūsų visuomenė nėra tokia ydinga ir "susisukusi", kaip autoriai bando įtikinti, tęsiau toliau: "Tačiau mes aors turime literatūrą". Ši pastaba akivaizdžiai įžeidė visus 250 studentų, mokytojus ir publikos kadrus. Mokyklos darbuotojai nesikalbėjo su manimi keletą dienų.

✓ Prof. K. Jablonskio nuomone, 16 a. pirmoje pusėje visi lietuviai- didikai, bajorai, miestiečiai, nekalbant jau apie valstiečius- dar plačiai vartojo lietuvių kalbą ne tikiai namų, bet ir viešame gyvenime. Lietuvių kalba turėjo būti sprendžiamą valstybės reikalais ponų taryboje, nes išliko žinia apie jos vartojimą net diplomatinuose pasitarimuose su svetimų avalstybių atstovais. 1942 m. Gdanskio paisytiniai tarėsi Vilniuje su didžiuoju kunigaikščiu Kazimieru ir didikais lenkiškai, lietuviškai ir rusiškai. Su valstybinės valdžios potvarkiais paskelbtais rusų kalba, lietuvių bajorai turėjo būti sužadindami lietuviškai!

B. Dundulis / iš "Lietuvos užsienio politika 16 a." /

✓ Gavo Tikrąjį Lietuvos kalendorių metams 1895, ir akis išvertė iš nuostabos. Kaimynės kūriny išspausdintas! Tik pavadintas kitaip- ne Piršlybos, o "Rudens va- karas". Godžiai skaitė, vertė puslapius. Pataisyta kalba, suredagauta. Tai Jablonskis!- iš karto nuspėjo, prisiminė Bitės žodžius. Ir slapyvardis sugalvotas- Žemaitė! Koks vykęs, koks taiklus slapyvardis. Visų žemaičių rūpesčiai smigo jos širdin... Tikra žemaitė. A. Sprindis / iš "Povilas Višinskis" /

algimanto skiltis

ŽAIDIMAI, PYRAGAI IR - NE POEZIJA

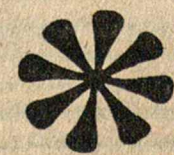
Šiais metais netrūko bendrojoje mūsų veikloje ir rimtesnio masto susitelkimų. Neeilinės svarbos ir reikšmės renginiai visada teikia pagarbų pamušalą šiaip jau gana nusistovėjusioms veiklos formoms. Patinka kam ar ne / daugumai tai tikrai patinka /, bet ir rimtesnio turinio įvykiai turi turėti socialinio bendravimo dalį, nes kasgi šiais laikais neištroškęs tų žaidimų, šokių, pyragų ir vyno? Aimsi tą puotą, banketą / jei iškilmingiau skamba /, ir tesulauksi gal tik pusės dalyvių. Kurgi kitur mūsų damos pademonstruos Neiman-Marcus, Bonwit Teller, Bloomingdale ar Saks Fifth Avenue išgytus aprėdus, ar svai-ginančių prancūziškų kvepalų įvairumą? Vadinasi, pokyliai, mūsų revisiškai skurdeiviškame gyvenime būtinai reikalingi, jie tampa tiesiog neatskiriama socialinio sezono būtinybe. Taškas.

Lengva pasakyti, ir gražiai skamba- žmogus ne vien tik pyragais yra gyvas- todėl, ir besisielojantieji mūsų visų erudicija ir tam tikro kultūrinio pasažo išlaikymu, paprastai paskutinėn vieton nenukiša ir tokio ar kitokio renginio meninės- kultūrinės dalies. Netaip jau seniai, vienon šaunion vietovėn, kaip tik kultūrinės dalies minučių užpildymui, pagarbos verti rengėjai atsikvietė neeilinį lietuviškos lyrikos klasiką, kurio poetiniai posmai, bent kiek seniau pajėgdavo nutildyti kitą kartą ir gana triukšmingai nusiteikusių auditoriją. Šį kartą gausią auditoriją poetas "tevargino" vos pusvalandį. Jis, kaip ir visada, buvo gyvas, tikras, pranašiškas. Norėjęs tvirtinti, kad tas pusvalandis buvo tikrai viso renginio zenitu, tačiau... Tiesa, buvo kiek kitokia. Pasirodė, "išvargusiai" publi-kai ir tos trisdešimt minučių buvo perilgos, nuobodžios, nepatraukiančios, užtętos... Turbūt, kai kieno nuomone, būtų užtekę, kad vietoje tų iš širdies ir sielos gelmių besiveržiančių posmų, poetas būtų nusilenkęs ir teištaręs: labas, sudie ir ačiū...

Girdi, publika buvo suvažiavusi ne kokios ten poezijos klausytis, bet rimtam darbui, posėdžiams, svarstyboms, rezoliucijoms, na, ir tarpusaviam pabendravimui / anoj pusėje, "oficialiai" turbūt sakyty: šautuvus, meilę ir duoną/. Gerai dar, kad koks mandrapypkis iš salės balkono neišdrįso išrėkti: "Labanakt, poete!". Būtų išpu-dingas "Literatūrinės dalies" užbaigimas.

Dabar persikelkime geografinę prasmę, kiton vietovėn. Savo metu čia buvo gana populiarios literatūrinės vakaronės. Rengėjai pakviesdavo šeštadienio vakarui ar sekmadienio vidudienii kurį mūsų dailiojo žodžio kūrėją, beletristą ar lyriką. Kartais daugiau, kartais mažiau, bet susidarė beveik pastovus, kokių 60 asmenų būrys, kuris paprastai nepraleisdavo tokios akystatos su įvairiais lietuviškosios grožinės literatūros atstovais. Per porą sezonų išsivystė gana tamprus ir intymus ryšys tarp kūrėjų ir skaitytojų. Platėjo klausytojų horizontai, gilėjo literatūros pažinimas, supratimas, vertinimo kriterijai.

Po kelių nepasisekusių /dalyvių gausos atžvilgiu/ tokių vakaronių, gaila, bet rengėjai jau darosi kurkas at-sargesni, nes minimalius nuostolius nusibodo padengti vien iš savo kišenių. Dabar kaip ir bijomas pasikviesti iškilesnius vardus ar veidus, ypač iš tolimųjų vietovių, nes, kas žino, gal nesusirinks užtenkamai klausytojų, o ir tarp miestinės kelionės vis brangsta. Čia jau nėra jokios kalbos apie betkūrį honorarą, kai neesi tikras, ar užteks rinkliavos vien tik kelionės transporto išlaidoms. Mėgstame, tiesa, operą /iš mados, meilės ar reikalo?/, užpil-dome netaip jau mažas auditorijas, bet su poezija, poetais reikalai lyg ir prastėja. Net ir Antrojo Kaimo spektakliai sutraukia pilnas sales, bet vien tik poezijos vakaras / be šokių, baro, dešrų ir kopūstų ar napoleonų... Na, žinote, kaip čia pasakius- "nemėgstu, nesuprantu, neįdomu, nuobodu, banalu, monotoniška, nepatrauklu, nėra laiko, teeina mūsų intelektualai, čia ne man, tik jau ne poezijos klausytis..."

OTTAWOJE, 1949
METAIS

Nuotr: iš A. PAŠKEVIČIAUS
ARCHYVO

Lietuvių Tautinių Šokių Būrelis Kanados sostinėje Ottawoje susidarė dar 1949 m. vasarą. Būrelio vadovė ir šokių mokytoja ALĖ PAŠKEVIČIENĖ paruošė grupę pirmajam to Būrelio pasirodymui įvairių tautų koncerte 1949 m. lapkričio mėn. 17 d. YMCA patalpose /žiūr. "NL" 1949. 12. 1, nr. 47/139, žinutėje iš Ottawos/. Šokėjų sudėtis dažnai keitėsi: nauji atvykdavo, dalis išsiskeldavo kitur. Šiuo metu suėjo jau 32 metai nuo Būrelio įstėgimo.

Nuotraukoje- Būrelis pasi-rodymo metu Landsdowne Assembly Hall 1952 m. sausio 7 d. Baltiečių Šokių Vakaro programoje.

Būrelio vadovė ir šokėja ALĖ PAŠKEVIČIENĖ- pirma iš dešinės, akordeonistė- Danutė VAIČIONYTĖ- MAMCILOVIČ /dabar JAV-se/.

Gal kas dar galės save atpažinti?

p.

3 psl.

Kinijoje Pabuvus

Griežta klasių sistema

F. kulniuojant tamsoje į jų mokytojo namus. Moteris sekė 10 minučių vėliau, nes neleistina jiems pasirodyti kartu. L. buvo apsiaviniojusi tamsiu ilgu apsiaustu. Juokingiausia, kad vieni labiausiai savi pasitikintys ir geriausi studentai buvo tie, kurie draugavo ir su priešingos lyties studentais.

Galiausiai- Kinija turi griežtą klasių sistemą, kuri yra užmaskuota, bet nedaug pasikeitė per revoliuciją ir tai giliai paveikė kai kuriuos studentus. Viena savižudybė ir vienas bandymas savižudystės įvyko manobuvimo metu, buvo išsaukti klasių skirtumo.

Vienas jaunas vyrukas, 1-ųjų metų studentas, iššoko iš bendrabučio IV- to aukšto, nes jis, kilęs iš skurdžių šeimos, neturėjo tinkamų rūbų, gana pinigų nė negalėjo pakankamai gerai kalbėti "putonghua"- beadrine kalba. Iš savo namų į šį Institutą jis galėjo atvykti tik todėl, kad kaimynai sudėjo jam pinigų.

Šis jaunuolis nenumirė, kaip to troško. Išbuvo ligoninėje 2 mėnesius. Tą dieną, kai turėjo grįžti į Institutą prikimštame autobuse, nors ir sužalotas, susirietęs, visą kelią turėjo stovėti. Kiti studentai neužleido jam vietos- keistas ir labai retas atvejis, nes šiaip kiniečiai pasižymi atjautimu.

Kai vieną kartą pervargęs ir pakrikęs III-ųjų metų studentas išiveržė į kitataučio studento miegamąjį vieną ankstyvą sekmadienio rytą, buvo pasiūlyta mokyklos vadovybei jį nusiųsti pasikalbėti su psichiatru.

Atsakymas buvo: "O, bet jis yra daktaro sūnus!" Kitą sakant, vienas iš išrinktųjų, lepinamas "kadru" sūnus, vieno iš 20-ies pakopų valstybės funkcionierių ir profesionalų, kurie valdo kraštą. /Kiekviena pakopa turi savo algos lygmenį, priedo vyriausybės privilegijas: automobilį su šoferiu, naudojimąsi "Draugystės" krautuvėmis, skirtomis užsieniečiams ir aetgi, kaip taria ma, teise turėti ekstravaiką. "Pakliuva per užpalkines duris", kaip sako kiniečiai, ir tai priimtas

faktas, nors ir kontroversiškas/.

Man atvykus į Kiniją 1979 m. vasarą, prancūzas mokytojas nusivedė mane toliau nuo kitų ir pasakė: "Prisimink, kad čia ne flirtuotum ir nekritikuotum viešai sistemos". Jis įteikė man Maeterlinck'o "Skrudėlių Gyvenimo" kopiją. Vienas puslapis buvo pažymėtas užlenkimu. Atsiverčiau ir skaičiau: "Skrudėlės praieitis ir ateitis yra susipynusios laike be pradžios ir pabaigos". Pagalvojau, kad tas mokytojas buvo truputį nu-gėręs, kai su manimi kalbėjo. Tačiau jo patarimai, jeigu ne lektūra, buvo labai vietoje.

Nėra jokios galimybės, kad užsienietis galėtų įsivelti į širdies reikalus.

Kas liečia antrąjį patarimą- nepaprastai lengva nusišlyti. Man tai atsitiko du kartus: pirmąjį- serijoje pasikaitų apie angliškai kalbančių kraštų kultūrą. Viena paskaita lietė jūmorą varijacijas. Kaip pavyzdį politinio jūmorą, aš nieko negalvodamas, pasakiau, kad kapitalizmas yra, kai žmogus eksploatuoja žmogų, socializmas- priešingai... Nedaug kas nusijuokė.

Antrą kartą įvykodiesnis lepusas. Paskutinėje paskaitoje apie moderniąją literatūrą pasakiau, kad autoriai, kuriuos studijavome, be kitų, Nabokov, Cheever, Margaret Atwood, Kurt Vonnegut- pagrindiniai buvo kritikai Š. Amerikos gyvenimo ir visuomenės. Bandydamas nurodyti, kad mūsų visuomenė nėra tokia ydinga ir "susisukusi", kaip autoriai bando įtikinti, tęsiau toliau: "Tačiau mes aors turime literatūrą". Ši pastaba akivaizdžiai įžeidė visus 250 studentų, mokytojus ir publikos kadrus. Mokyklos darbuotojai nesikalbėjo su manimi keletą dienų.

- Jūs prašovėte visiškai pro šalį, - pasakė man vienas atvirai kalbantis mokytojas, kuris man patiko. "Ką Jūs žinote, kaip mes jaučiame apie savo literatūrą? Jūs net negalite skaityti kinietiskai!" Teisingai.

..... Be pasikalbėjimų apie kultūrą ir rašymą, aš mokiau skaitymą, rašymą ir kalbėjimą. Taip pat laikiau seminarą apie radio žurnalizmą/ nepavykęs bandymas, nes visi bandė skambėti kaip CTV Lloyd Robertson/.

Talkininkavau suorganiza-

1981.X.21

Pirmųjų Lietuvių Dienų metu buvo stengiamasi su-ruošti platesnio masto dailės parodas, dalyvaujant dides- niam skaičiui dailininkų. Vėliau kažkaip dailės parodos iš Lietuvių Dienų praktiškai išnyko, ir kartis nuo karto buvo pasitenkinta paskirų dailininkų individualinėmis pa- rodomis, ar tik keletos vietos dailininkų darbais.

26-ųjų Lietuvių Dienų metu Toronte suruoštoje parodoje dalyvavo 18 dailininkų, du iš jų - skulptoriai. Jie atstovavo 6 vietas. Dauguma - 10 buvo iš Toronto /Juratė BATŪRA-LEMKE, DAGYS, Elena DOCIUS, Al- fonsas DOCIUS, Saulius JAŠKUS, Danguolė STONČIUTĖ- KUOLIENĖ, Vanda PAZUKAITĖ, Jurgis RAČKUS, nors jis, berods, ne visada gyvena Toronte, Snaigė VALIŪNAI- TĖ-ŠILEIKENĖ, Telesforas VALIUS/, du iš Montrealio: /Romualdas BUKAUSKAS ir Vytautas REMEIKA/, trys iš Kingston'o /Otis TAMAŠAUSKAS, Anastazija TAMOŠAI- TIENĖ ir Antanas TAMOŠAITIS/ ir po vieną: iš Delhi- /Jonas STONKUS/, iš Hamilton'o - /Juozas GUDINSKAS/ ir iš Sarnia - /Irena MICKŪNIENĖ/. Trys iš jų /Docius, Remeika ir Valius/ jau yra mirę. Taigi, ir skaičiumi ir vietovėmis jau ne taip bloga Kanados lietuvių reprezenta- cija.

Daugelio dailininkų parodą organizuoti yra nepalygina mai sunkiau, kaip kad individualines parodas; gal todėl jos ir išnyko iš Lietuvių Dienų. Užsitęsęs pašto streikas daug sutrukdė ir susirašinėjimui ir paveikslų pristatymui šiai parodai.

Paroda vyko 1981 m. spalio 3-12 d.d. Toronte Rotu- šės parodoms skirtoje foyer, kurioje buvo išstatyti 33 kū- riniai. Parodą atidarė senatorė Joan NEIMAN spalio 3 d.; atidaryme dalyvavo KLB pirmininkė Joana KURAITĖ ir gausus būrys svečių bei dailininkų.

Aštuoniolika dailininkų priklauso, galima sakyti, trims amžiaus grupėms: 7 baigę studijas ir pradėję kurti dar Lietuvoje, o iš likusiųjų 11, septyni yra jaunesni kaip 35 m. Gyventas amžiaus periodas atspindi ir jų kūrybo- je. Bendrai, visi yra jau moderniojo meno įtakoje, gry- no realizmo nėra, bet jaunesnieji daugiau bando pas- kutiniąsias meno sroves. Žiūrovas pastebi didelį skirtu- mą tarp dailininkų stilių, technikos ir tematikos, ko gali- ma ir tikėtis iš bendrosios, savotiškai apžvalginės Kana- dos lietuvių dailininkų parodos. Jaunesniųjų dar ieškoma savojo stiliaus.

KLB Kultūros Komisija norėtų, kad kiekvienų Lietu- vių dienų rengėjai - Apylinkės Valdyba ir Rengimo Komitetas padarė labai gerą pradžią. Dailės rengimui vadova- vo Aldona JANKAITIENĖ, padedant Aidai VEKTERYTEL. Atspausdintas išstatytų paveikslų katalogas skirtas angliš- kai kalbantiems parodos lankytojams, o 26- tųjų Kana- dos Lietuvių Dienų Metraštyje dailės parodai skirta 16 puslapių. Atspausdinta visų dailininkų kūrybinės veiklos biografinės žinios, jų nuotraukos ir po vieną jų kūrybos nuotrauką, jei jos buvo atsiųstos.

Juozas Šilėnas

VEIDU I ŠIAURĘ

/Ištrauka iš ruošiamos spaudai knygos/

II-jo PASAULINIO KARO ATSIMINIMAI

ŽEMAITIJOS KALVOMIS

/ tęsinys /

13 -

Artilerijos šūvių lydimi, sparčia žingine įvažiuojame į miškais apaugusią vietovę - tai Ekečių Margavonių miš- kai.

Mūsų ginklai paruošti, akimis sekame kiekvieną įtari- ną vietovę, kiekvieną arčiau kelio esančią gyvenvietę. Ankstyvas rytmetis, jokio judėjimo nėra.

Pravažiuojame Panevėžio - Šiaulių ir Šiaulių - Kėdai- nių geležinkelio linijas, kurias saugo stiprios vokiečių ka- reivių sargybos, minuotojų komandos ruošia minavimą.

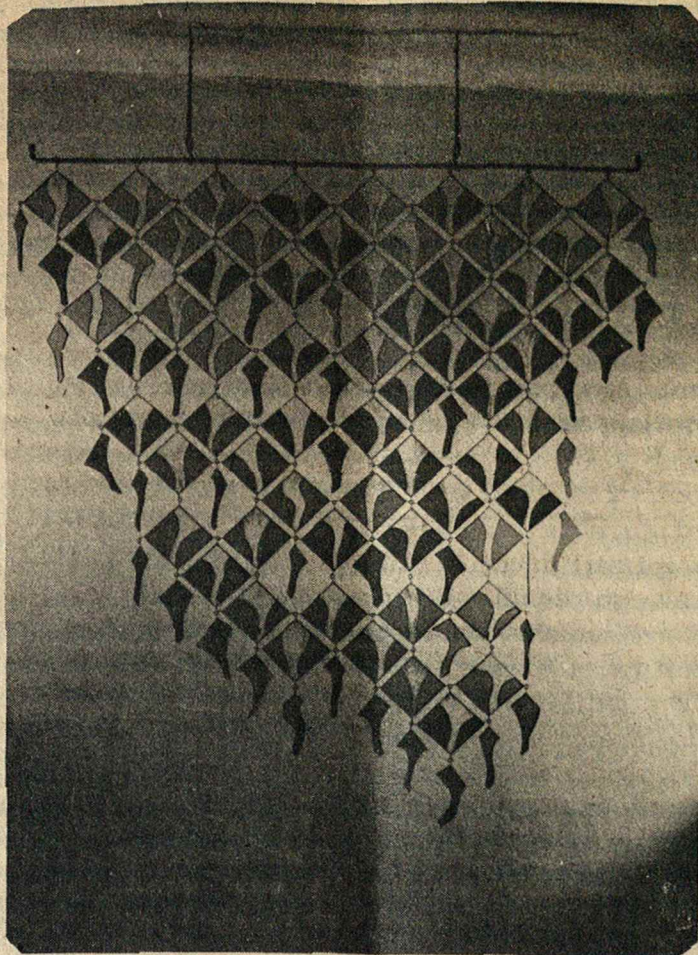
Kertame Beržės upę. Pravažiuojame Šiaulių apskrities ribas. Trumpai sustojame dideliame Varnionių kaime, ku- rį supa miškingos vietovės. Jauimas, susispietęs į pajė- gų partizanų būrį, niekur trauktis negalvoja, prašo ginklų. Deja, jų prašymo patenkinti mes negalime, ginklų atsar- gos neturime. Jų žiniomis rusai yra netoli Baisogalos, nuo mūsų apie dvidešimt kilometrų.

Ilgai negaištame, leidžiamės toliau, pasiekiamo Radvil- liško Šiaulėnų vieškelio kryžkelę ir Taušės upelio tiltą. Dulkėtu vieškelio artėjame prie Šiaulėnų.

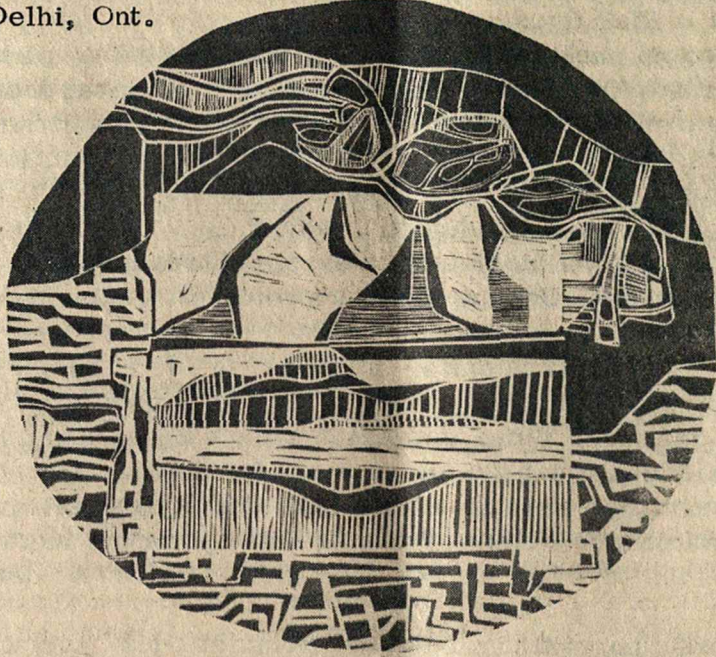
Arkliai didelio nuovargio - dar nejaučia, traukia gerai. Vietovės nusėtos neaukštom kalvom, dešinėje Sulinkų pel- kių žaluma, kairėje išsimeję retų pušynėlių salos.

Vidurdienį pravažiuojame nedidelį Šiaulėnų miestuką. Ja- me pilna pabėgėlių. Šiaip taip prasistumiame pro užsikim- šusią kryžkelę ir medinį Šušvės upės tiltą, leidžiamės to- liau Tytuvėnų link.

Praikiūra virš galvų kaboje debesys, nušniokščia smar- kus lietus, nudaunda, nutarška griaustinis, mūsų dulkėtus veidus nuplauna vandens lašai. Nebedulka, oras kiek at- vėsia, pasidaro lengvas smagus. Garuoja arklų kūnai, girgžda ratai. Vandens srovelės bėga ratų vėžėmis. Pa- kelės grioviai pilni drumzlioto vandens, linksmi šypsosi nupraustos ramunės. Paliesimo medžių šakos, ant mūsų galvų beria kristalo lašus, ant nušienautų pievų kyla palša garų danga. Vinguriuojančio upeliukščio krantu žingsniuoa- gandrą, ant sodybos stogų burkuoja balandžiai. Kas jiems... 4 psl.

KOMPOZICIJA, 1979, Varis ir stiklas, Jonas STONKUS
Delhi, Ont.

BE PAVADINIMO, Lino raiziny, D. STONČIUTĖ-KUOLIENĖ
Toronto

Iš "MŪSŲ SPARNAI"

Jonas Jokūbas

KUBILIŲ SODŽIAUS, NAUJAKURIAI I

/ tęsinys /

Trečias - Matvei Marčiuk buvo gerokai abejingas, tik jo žmona labai norėjo keltis į Lietuvą gyventi, ji buvo

lietuvių kilmės. Ieškodamas Kubiliams gyventojų, pralei- do daugiau laiko negu jis norėjo praleisti. Per tą visą lai- ką nė viena nedavė jam žinios, kad sutiktų už jo tekėti. Bu- vo jau praėjęs sutartas grįžimo laikas. Jis sumanė kreip- tis prie jų asmeniškai. Praleido dar keturias dienas, bet negalėjo susirasti sau pačios. Beveik visos būtų sutikę už jo tekėti, jei jis gyventų vietoje. Kuomet reikėjo išvažiuo- ti iš gimtojo krašto, tai nė viena nesutiko. Zorba buvo la- bai nusivylęs. Susikrovė visus padargus į du vežimus ir visi keturi vyrai išvažiavo Kubilių link.

Zorbos kaimynai Kubiliuose pradėjo šiek tiek rūpin- tis. Jau buvo praėję dvi savaitės ir keturios dienos nuo Zorbos išvažiavimo. Praėjo ir trys savaitės, ir dar ke- turios dienos, o Zorbos vis nėra. Kaimynai rimtai susi- rūpino, kad nepasidarytų jiems labai sunkiai išsprendžia- ma padėtis. Ketvirtos savaitės penktoje dienoje sugrįžo Zorba su dviem vežimais visokių padargų ir kiti trys vy- rai. Zorba tuojau supažindino savo kaimynus švedus su atvykusiais: Aleksander Feodorovič, Michail Feodorovič ir Matvei Marčiuk. Supažindinęs Zorba pasakė, kad tie vyrai būsią mūsų kaimynai Kubiliuose. Likusią dienos da- lį praleido apžiūrėdami visas sodybas.

Kitą dieną ėjo apžiūrėti lauko. Praleido visą pusę dienos apžiūrėdami visą Kubilių žemę. Pietus padarė abi šved enės. Po pietų nusiskubino į dvarą, kad pabaigus vi- sus susitarimus. Nuėję į dvarą kiek per anksti, rado pa- reigūnus papietavus ilsintis. Turėjo progos pasikalbėti su dvaru dirbančiais žmonėmis. Vieni gąsdino, kad epi- demijos ligos dar nesą visai išvalytos, kiti apgailestavo, kad jie negalėjo užimti Kubilių sodybų. Atėjusiai pradėjo abejoti. Tada Zorba jiems užtikrino, sakydamas, kad jis jau beveik du metus gyvena toj sodyboj, o švedai jau dau- giau kaip metai gyvena, bet nė vienas nesusergo.

Jiems bediskutuojant, atėjo pareigūnai prie savo sta- lų. Sužinoję, kad čia yra atvažiuavęs Zorba ir tie kiti trys vyrai, pavadino juos eiti į vidų. Zorba tuoj pristatė savo sėbrus pareigūnams ir pasakė, kad jie nori būti Kubilių gyventojais. Dvaro pareigūnas nusišypsojo ir paklausė:

- Su kuriuo pradėsite ?

- Su Aleksandru Feodorovič, - atsakė Zorba.

Pareigūnas, surašęs viską, paklausė, kurią sodybą jis norėtų imti? Zorba, kaip perkalbėtojas, už jį atsakė:

- Pirmutinę nuo rytinio galo.

Pareigūnas, pabaigęs tvarkyti Aleksandro popierius, paklausė:

- Tur būt, antrąją sodybą norės Michail?

Vėl Zorba įsikišo į kalbą pasakydamas, kad Feodoro- vičiai yra ne giminės, kad jie nebendruoja vienas su kitu. Geriau būsią, kad antroji sodyba būtų duota Marčiukui. Pareigūnas sudarė popierius antrai sodybai iš rytų galo Matvei Marčiukui. Trečiam naujam gyventojui davė še- tą sodybą nuo rytinio sodžiaus galo. Taip sudarė šešis kaimo gyventojus, betruko dar dviejų.

/ bus daugiau /

kietas akmenų nugaras. Seniai žvyruota kelio daaga iš- pjaustyta ratų pervažom. Skubame, Artėjantis vakaras skuba miško medžių viršūnėmis.

Vėl minutei tenka sustoti, ir palaukti, kol sutaisomas nu- kritęs ratas raiklankis. Išnyrime iš miško aplinkos; prieš akis plati Šušvės upės žemuma, pilna vešlios žalumos. Kairėje, kylančių aukštumų fone, vakaro žaroje švyti aukš- tas Šiluvos bažnyčios bokštas. Palengva leidžiamės sta- čion, ilgon pakalnė. Sunkūs vežimai lenda į minkštą ke- lio gruntą, išmušti akmenys rieda į pakalnę ir daužo ark- liams kojas.

Braška ir siūbuoja menkos sveikatos tiltas. Sunkiai pa- krauti vežimai, nenorėdami rizikuoti, keliai per upės brastą; ji negili, tik iki pusės ratų, upės dugnas kieta žvy- ro. Važiuojame ir mes per ją, Pagirdome arklus, sušla- pinam ratus, kad neperbrinktų.

Žemumoje kelias darosi šlapias ir klampus, susiaurėja, reikia saugotis, kad sunkūs vežimai nenuslystų į klampus šalikelius. Vis tik vienas švenčioniškų vežimas nuslydo, įklimpo ajuokais. Visa kolona sustojo, gerą pusvalandį tenka pasidaruoti ir tikėtai kitų dviejų arklų pagelba pa- vyksta vežimą iš klampynės ištraukti.

Šiaip taip išsikapstome iš blogo žemumos kelio. Saulė- leidžio šešėliai uždengia Šušvės upės vingius. Nukeliauta per keturiasdešimt kilometrų. Nuovargis gula ant mūsų pečių, pavargę arkliai ieško poilsio. Mus pasitinka seni Pašakarių dvaro medžiai.

- Nedraugingi dvaro šeimnininkai, atsisako mus priimti, nenori duoti apsistojimui vietos. Tenka, nežinūrint jų nenoro ir protesto, patiems užimti atokiau stovinčius klojimus ir daržines kelių dienų apsistojimui. Vežimus įtraukiame į klotimo vidų, nakčiai apie užimtas patalpas ir visą dvarą išstatome stiprią sargybą. Šeimnininkų parodytas nedrau- gingumas ir netoli dvaro esantis miškas, kelia nežinią ir yra rimtas klausimas mūsų saugumui.

Naktį sapnuoju keistą sapną: rodos, atėjo mūsų motina kartu su broliu Jonu pas mus ir prašo kad mes jį priimtu- mėm kartu su savim. Sako, visiems trims bus lengviau visus pavojus nugalėti ir jai senai, ant širdies bus leng- viau, žinant kad mes visi kartu esame. Rodos puola ji po dulkėtom mano kojom, verkia ir jas bučiuoja, laimina mus išeinančius, sakydama, negreit jus mano akys bematys. Rodos, ji sako ir kartoja, - eikite sūneliai, tėvynei esatė labai reikalingi, eikite, bet ir grįžkite tuo pačiu keliu. Mes lauksime kartu su tėvu.

Mano rankose atsirado didelis, ilgas šautuvas, kurį lai- kiau atrėmęs į didelį rusų tanką. Tankas savo jėga stumia mane atgal. Iš jo kyšojo blaurūs, besikvatoję rusų karei- vių veidai. Aš jo stumiamas niekaip negalėjau atlaikyti.

/ bus daugiau /

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

/IŠ SPAUDOS OKUPOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE/

RAGANŲ KALNAS

IDOMIAI PANAUDOTAS

Juodkrantės Raganų Kalnas, Kuršių Neringoj išpuostas medžių meistrų vaikams skirtomis medžio skulptūromis. Dvi vasaras vyko meistrų kūrybinės stovyklos. Buvo sukurta apie 50 įvairių skulptūrų. Temos – Neringos ir Bangpūčio su Kuršių mariomis susijusios legendos. Taip pat Eglė, Žalčių Karalienė ir Sigutė.

Gaila, kad čia mes neturime savo vaikams tokių vietų.

KAIP DIDINTI DERLIŲ

Komunistų Partija rado reikalą per savo laikraštį mokytį kaip pakelti derlių – ypač susirūpinę bulvių sėkla. Tačiau – kur dingsta mėsa, sūris, paukštiena, žuvis – na?

Spaudoje rašoma, kad "kas metai auginame po 130 ha bulvių. Turime įvedę specialią bulvių sėjomainą. Metai po metų kultūriname jos laukus, renkami akmenis, lyginame dirvas. /Negi reikia specialaus partijos paraginimo rinkti akmenis, kad geriau augtų bulvės? /Red./.

Bulves auginama mechanizatorių grandis. Tačiau nuimti tinkamai bulvių derlių nelabai sekasi. Kombainais per sezoną nukasame vos 30–40 ha.

...Bulves auginame nuo seno, turime sukaupę nemažą patyrimą. Padarykime viską kad vienuoliktajame penkmetyje būtų pasiektas aukštas bulvių derlingumas ir žymiai sumažinta jų savikaina."

Kiek rūpesčio dėl bulvių! Šalia moksleivių pagalbos, nuimant derlių, reikėtų vienus kolonizatorius užverbuoti į derliaus nuėmimus. Juk jie be eilės gauna ne tik bulves.

NAUJA BATERIJŲ

PARDAVINĖJIMO TVARKA

Pagal naują nutarimą, naujos švininės automobilių akumuliatorių baterijos kolūkiams, tarybiniais ūkiams ir kitoms žemės ūkio organizacijoms bei imonėms, taip pat piliečiams nuo 1932 m. sausio 1 d. bus parduodamos tik pristačius baterijas, kurios išsieikvojo.

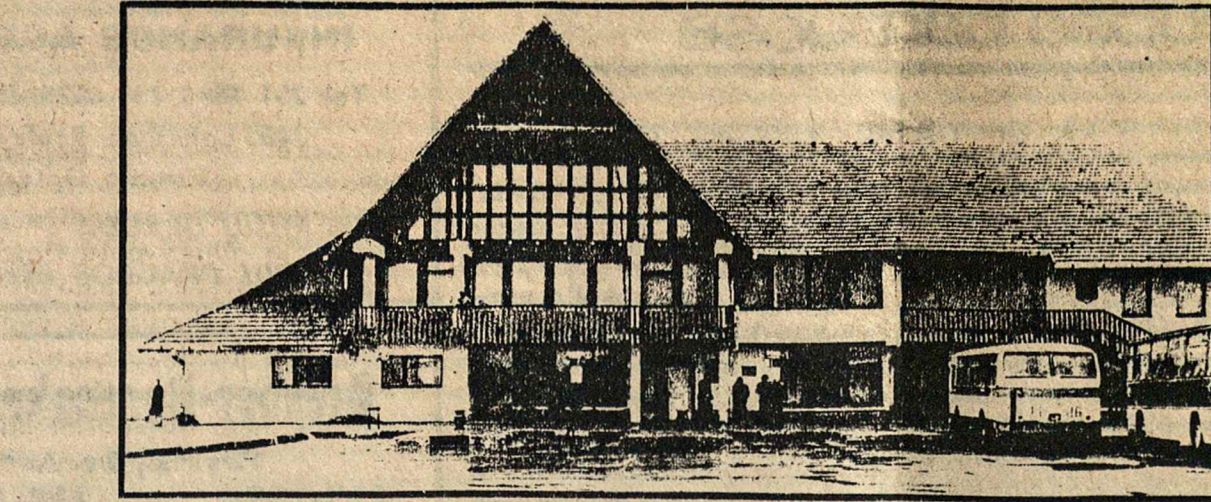
Piliečiams – lengvųjų automobilių savininkams bus apmokama pristatytų baterijų turimo švino vertė pagal pruoštinę švino laužo kainą.

Nutarime numatytos priemonės kaip rinkti panaudotas baterijas ir kaip organizuoti naujų baterijų pardavimą.

NUOSAVYBĖS TEISĖ

LIETUVOJE

Teisingumo ministerija Vilniaus leidžiamoje spaudoje aiškina, kad pagal dabartinius okup. Lietuvos įstatymus, asmeniškai vienas pilietis gali turėti tik vienus

gyvenamus namus. Namo dydis negali prašyti 130 kv. metrų naudingo ploto ir 90 kv. metrų gyvenamojo ploto.

Jeigu asmuo, turintis vieną namą, paveldėjimo keliu gauna antrą, – jis turi vieną iš turimų namų vienerių metų laikotarpyje parduoti ar perieisti kam nors kitam. Neįvykdžius šio reikalavimo, namas parduodamas priverstinai arba pereina valstybės nuosavybėn.

ŽEMĖS DARBAMS REIKIA JAUNESNIŲ

Pravesta statistika rodo, kad vidutinis lietuvis žemdirbio amžius priartėja prie 50 metų. Daug kaimo jaunimo pereina dirbti į kitas ūkio šakas. Perdaug greitas jaunimo iš kaimo išvykimas į miestus kelia rūpestį.

Biržų ir Klaipėdos rajonų ūkiuose buvo atlikti nagrinėjimai, ką daryti, kad kaimas nestokotų įvairių profesijų specialistų ir kvalifikuotų jaunų darbininkų. Svarstytose dalyvavo švietimo, mokslo ir kultūros bei jaunimo reikalų komisijos, specialistai ir vadovai valstybinio planavimo komiteto, Žemės ūkio Ministerijos, Valstybinio Darbo Komiteto. Buvo patiekta visa eilė gerų patarimų. Vieno tačiau didžiausio skatintojo – nuosavo ūkio galimybės – svarstyta nebuvo.

RŪPINASI MEDUM

Vilniaus miesto bitininkų mėgėjų sekcija, kuri turi apie 300 narių, kasmet pagamina didelį kiekį medaus.

Labai svarbu bičių avilius nugabenti į augalais turtingus laukus. Bet deja, jų aviliai nėra kilnojami. Žemės ūkio ministerijos centrinis biuras neseniai išleido Vilniaus rajono Panerio daržininkų – tės bitininko B. Kučinsko paruoštą leidinį su tokios bitidės brėžiniais ir aprašymu. Bet ir vėl problema. Tie aviliai gana dideli ir sunkūs. Mėgėjams tinka – mesni būtų lengvi, ant dviejų ratukų vežiojami.

Taip pat bičių auginimas žymiai palengvėtų, jei ūkiams ir mėgėjams avilius gamintų kuri nors vietinė gamykla, kuri galėtų tuo pačiu painformuoti apie didesnius dobių laukus ar kitus naudingus augalus.

KRYŽKALNIO AUTOBUSŲ STOTIS

Nuotr. Leonardo Skirpsto

/Vertė P. ENSKAITIS/ Marjorie Boulton (Britanija)

DIREKTORĖS PASLAPTIS

/tęsinys/

Direktorė paėmė tinkamą pozą ir rimtai sukalbėjo priimtą maldelę, kurią kalbame kasdien gimnazijoje laike pietų.

"Amen", – atsakiau. Ateistas galėtų sakyti maldos žodžius savo motyvais, nenorėdamas save išsiduoti, ar iš mandagumo, bet magikas to nedarytų laike savo juodosios magijos. Aš pagalvojau, ar šeiminingė nenori mane hipnotizuoti?

Ji atnešė didelę, ilgą lėkštę, kurioje buvo tik viena silkutė ir kažkokių lapų. Tvirtu, bet ramiu balsu ji tarė: "Pavirsk virtų upėtakių ir salotomis".

Nežinau kaip ji sušaudė likusią žuvį, bet gabaliukas, kurį aš valgiau, buvo puikus. Ir salotos buvo be priekaištų.

Vėliau sekė kepta antiena su apelsinų sunka, bulvėmis, žirniais ir morkomis, kurios buvo padarytos iš gabalėlio lašinių ir kažkokių lapų.

"Ką norite desertui?" – klausė panelė Kotman.

Pagalvojau, jei paprašysiu paprastų dalykų, tai bus jai lengva padaryti, tad sakiau:

"Jei galima aš norėčiau šviežių gujavų". Šių pietų vaisių nesu netik ragavusi, bet net ir mačiusi. Pamaniau, jei tai magija, mano vaizdo apie šiuos vaisius negalės pagauti.

Vaisiai buvo puikūs.

Paruošus kavą, mudvi susėdova prie ugniakuro. Atėjo laikas paaiškinti paslaptį.

"Aš esu viena iš tų žmonių, kuriems įsakinėti yra malonumas. Nenorėjau jums padaryti blogo kada pasakiau "Eik į ugnį", todėl tuojau susigriebiau ir pakeičiau įsakymą". "Jūs esate gera ir žmoniška direktorė".

"Tokia aš stengiuosi būti. Žinau, kad aš noriu turėti autoritetą. Buvau penktas kūdikis gan griežtų tėvų. Mano vyresnioji sesuo visada vyravo ir versdavo pildyti jos užgaidas. Kada buvau keturiolikos metų aš beveikišprotėjau dėl pykčio ir prieštaravimo jai. Norėjau išsilaisvinti, bet greit sužinojau, kad tiesioginis prieštaravimas ir grumtynės atneša tik naujus pažeminimus ir baudas. Daug galvojau ir įsitikinau, – jei aš noriu būti svarbesnis asmuo, aš turiu būti virš kitų. Taip pat supratau, kad pirmiausiai turiu išmokyti sutvarkyti save. Jau mokykloje pastebėjau, kad tie, kurie vyrauja jėga ir nuožmumu, sukelia kerštą ir pyktį, bet kurie vyrauja tvirtu savo pasitikėjimu, įgyja autoritetą. Ir aš to siekiau.

Ėmiau save drausminti. Jūs žinote, kad aš nerūkau, negeriu svaiginamųjų gėrimų, kasdien gimnastikuojau, daug studijuojau, net ir dabar, bet tiksliai kas liečia savo valios stiprinimą. Psichologas Willson James yra rašęs, kad paprastas žmogus išnaudoja tik dešimtą dalį savo turimų jėgų".

"Tai tikiu", – pertraukiau – "noras panaudoti save yra svarbus faktorius".

"Tikrai. Išmokau kaip panaudoti gal trečdali savo galimybių. Man pasisekė karjeroje. Įsigijau keletą diplomų, iš kurių nepaskutinėje eilėje yra psichologijos diplomas. Pastebėjau, kad žmonės manęs klausia. Jūs sutiksime, kad aš nevarioju jėgos blogiems tikslams. Jau mažiau save vyriausios inspektorės poste ir net ministerės, bet vieną dieną įvyko taip, kad to viso atsakiau..."

"Buvau gimnazijos direktorė, pasitikinti savimi ir pasiekusi aukštumas. Vieną dieną rastinėje sekretorė atspausdinėjo neparašiusi tai dienai visų raštų, nes rašoma mašinėlė blogai veikė. Aš nebuvau prityrusi mašininkė, o dar blogiau mechanikė, bet iš mandagumo į pažiūrėjau į mašinėlę. Įsigilinau į mašinos veikimą – norėjau mašininkei padėti, kad ji galėtų geriau dirbti. Ir kaip dažnai mes sakome negyviems daiktams, taip ir aš tuosyk pyktelėjus tariau:

"Ei, tu kvaile mašina, dirbk gerai".

"Ar ji pasitaisė?"

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR ANŪKAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ – LIETUVIŠKAI

CFMB

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENA ANTRADIENĮ nuo 11.30 iki 12v. nakties

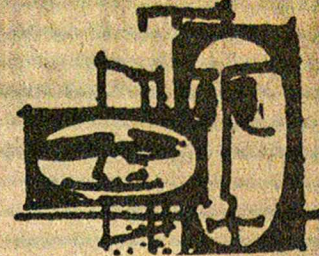
PROGRAMOS VEDĖJAS L. STANKEVIČIUS

1053 Albanel Ct. Duvernay, P. Q.

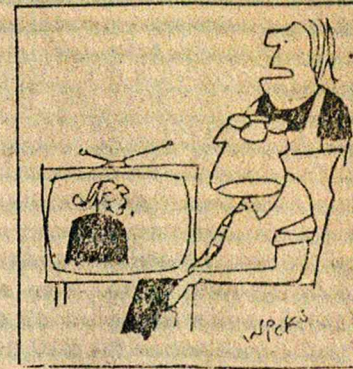
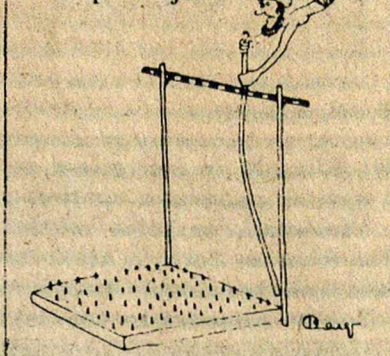
Tel: 669-8834

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

KREIVI VEIDRODŽIAI

Fakirų Olimpiadoje

"Pamatei Trudeau kad ir nugara. Gerai?"

Airis psichiatras labai džiaugėsi, kad jo ligonis Šaunas taisosi.

– Tu gerai gyji, Šaunai, – malonių balsu jis kalbėjo ligoniui. – Tu padarei žymiai didesnę pažangą negu Baris. Jis eina prie kiekvieno ir pasakoja, kad noris pirkti Airijos Banką.

Šaunas staiga labai susijaudino.

– O, šmikis tas! – sušuko jis. – Aš gi jam daug jau kartų sakiau, kad neparduosiu!

"Nežinau kas įvyko, nes nesuprantu mechaniko darbo, bet staiga mašina pradėjo veikti normaliai. Pasakiau sekretorei: "Atrodo netyčia paliečiau kažkokią jos dalį". Ji ir aš buvome patenkintos, nors aš tikrai žinau, kad jokios jos dalies nepaliečiau, kad ji pasitaisytų. Ir dar. Tą vakarą netyčia ant savo suknelės užpyliau padažo. Aš tariau dmei: "Š – nyk!". Ir dme išnyko. Tuomet supratau, kad aš išgijau galios, kurios klausio negyva medžiaga.

"Ar šitie karoliai jums yra brangūs?" – staiga tarė direktorė rodydama į mano karolius.

"Ne. Jie yra raudono porcelano, bet tinka prie mano suknelės", – atsakiau.

Panelė Kotman ištiesė ranką. "Ne. Iš jų jums nepadarysiu deimantų. Sunku išaiškinti kaip mokytoja įsigijo deimantus. Bet aš vertinu jus ir noriu padaryti jums malonumą". Ji pažvelgė į mano karolius ir tarė: "Pasidarykite tokio pat ilgumo karoliai iš raudono koralo su aukso grandinėle".

Karoliai man labai patiko. Dar ir dabar juos branginu. "Palaukite!" Ji pamatė gabalėlį vielos tarp ugniakuro anglių. "Pasidarykite iš šios vielos sau tinkamo dydžio žiedą". Aš paklausiau, nors baimės šurpulis perbėgo per mane.

"Ačiū. Pasidarykite aukso žiedas su koralo akute". Ir kreipdamasi į mane tarė: "Tikiu jis jums patiks".

Panelė Kotman galėjo įsakyti negyvajam pasauliui ir jos įsakymai buvo vykdomi. Ji aiškino man apie savo daugybę bandymų. Ji negalėjo sukurti iš nieko. Visuomet ji turėjo panaudoti panašią medžiagą. Iš dešros ji galėjo padaryti keptą paršuką, bet ne papušalą. Ji negalėjo pasidaryti automobilio, bet galėjo jį pataisyti. Kuriant, reikėjo įsakymą duoti garsiai, pasitikinčiu ir tvirtu balsu. /b.d./

Siuntiniai į Lietuvą - 1981

PRAKTIŠKAS IR NAUDINGAS SIUNTINYS 1 - 1981

3 m. šilkinio geriausios rūšies aksomo suknelė; 3 m. vyriškas arba moteriškas eilutei vilnonė medžiaga su jaudimu "All wool made in England"; vyriški išieginiai marškiniai arba bliuskutė; vyriškas arba moteriškas neratinis; "Wrangler" arba "Levi" jeans, "denim" arba rumbuoto velveto; medžiaga dvejomis puikioms suknelėms arba 2 svarai vilnonių su "mohair" siūlų.

Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimui \$ 368,00. Šį siuntinį dar galima padėti 8 svarus įvairių prekių: medžiagos galima padėti 3 m. ir dirbtinio minko kailio paltui 3 įdardus.

Žemiau siūlome keletą naudingesnių dalykų (kainos su muitu):

Aviakailiai, ilgi arba ¾, vyriški arba moteriški, tikros odos viršus, dirbtinio kailio pamušalas, kailio kalnierių, sveria 5 svarus.....\$ 253,00

Geriausios rūšies aviakailiai, tikro kailio, ¼, sveria 5 svarus.....\$ 690,00

Dirbtinio minko kailis paltui, 3 įdardai, deluxe, sveria 6 sv.\$ 115,00

Dirbtinio minko kailis paltui, 3 įdardai, ranch, sveria 6 sv.\$ 98,00

Jeans "Wrangler" arba "Levi", siuntinyje gali būti dvi: viena

pora sveria 2 sv., kaina už vienas.....\$ 46,00

Jeans, rumbuoto velveto, siuntinyje gali būti dvi, kaina už vienas.....\$48,00

Vyriškas arba moteriškas megstinis, sveria 1½ sv.\$46,00

Vilnonė arba šilkinė skarelė.....\$ 14,00

"Teleskopis" lietsargis, sveria ½ svaro.....\$ 15,00

Vyriški arba moteriški odiniai pusbačiai, sveria 1½ sv.\$ 57,00

Puiki medžiaga suknelėi.....\$ 37,00

Angliška medžiaga eilutei.....\$ 69,00

".....\$ 80,00

".....\$ 110,00

".....\$ 92,00

Aksomo medžiaga eilutei, 3 m., dvigubo pločio.....\$ 65,00

Kalkulatorius TI-33, Texas,.....\$115,00

"T1-51-111 11, profesionalinis.....\$ 71,00

Stetoskopas, Littman.....\$ 4,50

Šie maisto produktai galima siųsti su rūbais: ½ sv. arbatos – \$4,50;

½ sv. "Nescafee's" – \$7,00; 1 sv. pupelių kavos – \$8,00; 1 sv. šoko –

lado – \$8,00; 40 cigarečių – \$5,50.

Sudarant siuntinį savo nuožiūra, reikia pridėti persiuntimui \$48,00

Pasiunčiame pramogines ir kitokias muzikos plokšteles.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, tarpininkaujame

išsirūpinant Lietuvoje gyvenančioms žmonoms pensijas, persiunčiame

palikimus į Lietuvą prekėmis arba valiuta.

BALTIC STORES & CO.

(Z. Juras)

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB ENGLAND,
Tel. 01 460 2592

JEIGU GERI IR GALI GERTI – TAVO REIKALAS,
JEIGU NORI NUSTOTI – MŪŠ.

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLICS ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.,
8 VAL. VAKARO.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namu), 489-5391 (darbo);

Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;

Donaldui D.: 661-1733.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

18 1/2% už 90 dienų term. ind.
18% už 6 mėn. term. indėlius
17% už 1 metų term. indėlius
15% už 3 metų term. indėlius
18% už pensijų ir namų planą
17% už specialias taup. sąsk.
11% už taupymo sąskaitas
6% už čekių sąskaitas (dep.).

IMA:

20 1/2% už asm. paskolas
19 1/2% už mortgičius

AKTYVAI virs 28 mil. dolerių

Asmeninės paskolos duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,

Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 532-3414

AKTYVAI — virs 19 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	90 dienų termin. indėlius 18 1/2%
Antradieniais 10-3	term. indėlius 6 mėn. 18%
Trečiadieniais uždaryta	term. indėlius 1 metų 17%
Ketvirtadieniais 10-8	term. indėlius 3 metų 15%
Penktadieniais 10-8	pensijų s-tą 16%
Šeštadieniais 9-1	tapomąją s-tą 17%
Sekmadieniais 9.30-1	spec. taup. s-tą 11%
	depozity-čekių s-tą 6%
	DUODA PASKOLAS:
	asmenines nuo 20 1/2%
	mortgičius nuo 19 1/2%

ANAPILYJE skyrius veikia sekmadi. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Par-duodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairius sąskaitas. MUŠŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

XXVI-OJI KANADOS LIETUVIŲ DIENA

Kasmet vyksta KL Dienos kurioje nors didesnėje lietuvių kolonijoje. Šiemet jos įvyko Toronte. Tai tautinė lietuvių gyvybės apraiška. Žmogaus su žmogumi, tautiečio su tautiečiu susitikimas yra natūralus, būtinas. Tai vyksta nuo amžių visose tautos. Ir lietuvių tauta nuo kitų neatsilieka. Nuo seno — vės laikų Lietuvoje klestėjo sueigos, "vakaruškos", "kermošiai", atleidai, gegužinės, suvažiavimai, sporto, šokių, dainų šventės, kongresai, stovyklos ir kt.

Net ir paverptos tautos, diktatorių, tirynų priverstos tylėti, "išskombinuoja" tautinės šventės, susitikimus ir pan.

Šiemet KL Dienas Toronte organizavo ir pravedė jaunesnioji lietuvių karta, daugumoje gimusi nebe Lietuvoje, bet įvairiose Vakarų pasaulio dalyse: Vakarų Vokietijoje, Kanadoje ir kitur.

Buvo būkštavimų, kad mums pensininkams išsisėmus, nebebūsią/?/ tokio stipraus lietuviybės veikimo, kaip mūsų laikais, mokslusėjusiems, daugumos, nepriklausomoje Lietuvoje.

Malonu pastebėti, kad tokie būkštavimai nepasitvirtina.

KLD programos detalčiai nekartojų, nes buvo pasakelbta laikraščiuose. Ji buvo įvykdyta, kaip buvo numatyta. Penktadienį spalio 9 d. įvyko Literatūros Vakarai.

JEIGU GERI IR GALI GERTI — "TAVO REIKALAS",
JEIGU NORI NUSTOTI — "MŪSŲ".

ATEIK! LIETUVIŲ AA (ALKOHOLIC ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMA. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENĮ 119 MIMICO AVENUE (Royal York Rd.
ir Mimico Avenue kampas TORONTE) 7.30 v.v.
SKAMBINKIT: 487-5591

toronto

popietė savuose namuose

A. LUKOŠIUS

O KĄ GI TOLIAU VEIKSIME?

Su nerimu stebėjome, kad ir šioji čia viešėjusi vasara, jau tik savo pėdsakus mums bepalikio. Štai, pagaliau po visos to vasaros "karnavalo" ir vėlėi reikamės, būriuojamės prietų pačių, jau mums įprastų savų gyvenviečių, iš kur ir vėlėi stebėjime pramus praskrendantį gyvenimą. Ne vienas gal padūmojome, štai ir vėlėi mus vargins tie nesibaigiantys įvairiausi parengimai, posėdžiai, susirinkimai bei pasitarimai. Vėlėi mus gaudys, siūlys pakvietimus, bandys prikalbėti ir t.t. Prieš visą tai pradėdant, ar neveritė mums visiems gerai ir rimtai pagalvoti, apsispręsti, save patikrinti.

Pirmiausiai, nepasmerkime ir nešaukiuokime į tuos, kurie organizuoja, laksto, kalbina, daug laiko bei energijos paaukoja bendriesiems reikalams. Supraskime juos, ir koks tai nedėkingas tas jų darbas, — eiti, kviešti, prašyti ir tuo pačiu būti kitų nesuprastam, kartais iškovei veikiam. Atsiminkime, — yra visokių grupių, visokių nuomonių žmonių. Nebūtina jį elgtis ir daro klaidingai. Daugiausiai, tik nieko nedarėmiam taip atrodo. Namas, prie kurio augtų tik vienos rūšies gėlės, ne taip jau puikiai atrodytų. Daug, įvairių, ir gražių sagrupuotų, — jau visai kitas vaizdas. Būkime daugiau dėtingesni, ir gerbkime kitų nuomonę bei pastangas.

Suprantama, kad ne į visus tuos renginius eisime. Turime teisę pasirinkti ir apsispręsti. Bet visa tai galime kultūringai atlikti.

Ar žinome, prisimename, kad mes patys save kuo mažiausiai pažįstame? Niekados ne negalvok, kad pats visuo-menėje svarbus, veiklus, nepamainomas esi, nors iš tikrųjų toksai ir būtimei. Negalvok ir to, kad pats negalvok, nieko nemoči ir niekam nereikalingas. Kiekviename iš mūsų, visai čia pat, slėpi kas nors gero, naudingo, ar tai mintyse ar sugebėjimuose. Tai kas, kad neturėjai progos lankyti gimnazijos, universiteto ar kitos moksline institucijos. Visa tai yra niekas prieš tikrąją ir praktišką gyvenimo mokyklą.

Man dar ir šiandieną tary-

tumei varpo dūžiai tebeskam-ba, kadaise jaunystėje kaimo mokyklėlėje girdėti mokytojo žodžiai. "Baigęs šią mokyklą (o ji gi man buvo pati didžiausioji), atsimink, kad gyvenimas taip pat yra mokykla". Vėliau, jau savos laisvos tėvynės kariuomenės eilėse, gabus kariškis mums jaunims, tik pradėdantiems pasakė "Pakol miegi, tai miegok, bet kai jau koją iškėlei iš guolio, tau priklauso matyti kas darosi ne tik į visas keturias puses, bet ir da metrus po žeme". Tai ar reikia dar didesnio ir praktiškesnio pamokymo, jeigu mes per savo gyvenimą einame ne užmerktomis, bet atviromis akimis?

O kiek dar mes turime gražiausių išsireiškimų, pamokymų ir sparnuotų minčių savo skambioje lietuviškoje kalboje.

Sakyti, kad štai tas ir tas man jau nusibodo, įkyrėjo, nenoriu girdėti nė matyti — tai niekas kitas, kaip paties savęs suniekinimas ir sąmoksas prieš save patį.

Kyga atspausdinta, ji yra ir bus galbūt šimtmečius ta pati, tačiau jeigu ji gera, ją verta skaityti ne vieną, ne du, bet daugelį kartų. Panašiai ir su mūsų įvairiais parengimais. Visi jie savyje turi daug naujo jau vien tik dėl to, kad ne tą pačią dieną, sa-vaite ar mėnesį daromi. Kita diena, kiti žmonės, kita nuotaika ir t.t. Dargi patartina: grįžus po vasaros atostogų ir pakankamai pailsėjus, pagalvok, ar tikrai turi ką kitiems pasakyti. Jei ne, — geriau patylėk, tokiu atveju tylėjimas yra didelė dorybė. Sugrįžę į namus ir vėlėi artėdami prie lietuviškosios veiklos, ir dargi tos pačios ir mums jau žinomos, — pradėkime nuo savęs, ir paklausime save. Kaip, ką, kur, kada, kodėl ir kuriuo keliu man tinkamiausiai pasukti. Jei visa tai nuoširdžiai darysime, neturėsime suprasime, kad mums vis kaupiasi, gausėja, brandinasi, patys didėji šviesaus žmogiškumo, grožio ir gėrio nepraieinantys, ir laiko rūdžių negadinami lobiai. Tad, neprabėkime, — sustokime ir apie tai pamastykime...

žmonių. Pamokslą pasakė Vatikano pranciškus arkivyskupas A. Palmas.

Po pamaldų įvyko KLD koncertas Ryerson Teatre salėje / netoli katedros/. Priėjo pilna salė įvairaus amžiaus lietuvių, gal virš 1200.

Programa buvo išbalansuota, trumpos sveikinimo kalbos, neužtruko virš 2 valandų. Atidarymo kalbą pasakė KLB Toronto A-kės pėkė R. Jonaitienė. Programą išpildė chorai: Hamiltono "Aidas", vad. J. Govėdo, Montrealio Aušros Vartų Parapijos choras, vad. A. Stankevičiaus, Liet. Kančinių Par. Toronto — vad. St. Gailevičiaus, Montrealio Mergaičių "Pavasaris" — vad. Seselės Teresės ir Ottawos "Ramunėlės" — vad. R. Šiulytės.

Tautinių šokių ansambliai: Toronto "Atžalynas", vad. S. Martinkutės, Londono "Baltija", vad. D. M. Chainauskų,

DRAUDA

BALIO MASKELIŪNO
INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ ROŠIŲ DRAUDA • 24 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

APDRAUDA INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilų
* Komerciniai
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Simon's Travel

KVIEČIAME KELIAUTI
KARTU

13 DIENŲ SU GIMINĖM!!!
Vilnius-Ryga gruodžio 21 — sausio 4
Grupę lydi savininkai

Sutvarkome išskvietimus vizitui į Lietuvą ir iš Lietuvos.
Nuperkame Lietuvoje gimimės automobilis, televizijas,
šaldytuvus bei kitus pagedaujamas daiktus
Smulkiau teiraukitės Toronto skyriuje.

Toronto tel. (416) 537-3060 arba 532-8772

MONTREAL tel. (514) 669-8834
CHICAGO tel. (312) 673-5391 arba 654-4238
TELEX 06-986766 TOR

2385 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1X2
(Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

V. Bačėnas ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

1551 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
M6P 1A5

Visais kelionių reikalais
bet kur pasaulyje skambinti:
Tel: 533 — 3531

GLOBE TOURS

BALTIC CHRISTMAS — NEW YEAR

Depart 21 Dec, 81 — Return 04 Jan., 82 (2 Wks)

TOUR 1 LITHUANIA Leningrad — Vilnius — Leningrad COST \$ 1,323
TOUR 2 LATVIA Leningrad — Riga — Leningrad COST \$ 1,291
TOUR 3 ESTONIA Leningrad — Tallinn — Leningrad COST \$ 1,261

Prices quoted from Montreal per person — twin basis.
Air tax, visa and insurance not included.
Subject to any increase in airfare.

ALL TOURS INCLUDE: — Trans — Atlantic APEX (Advance Purchase Excursion) airfare, first class hotel accommodation, three meals daily, transportation in USSR, daily sightseeing, Gala New Year's Party, portage of two pieces of luggage.

Book early! For detailed information contact:

GLOBE TOURS

1066 Bloor St. West
TORONTO, Ont., M6H 1M6
Tel: (416) 531 — 3593

Montrealio "Gintaras", vad. liūnienė.

R. Lukoševičiūtės, Toronto "Gintaras", vad. R. J. Kara — siejū, Hamiltono "Gyvatara", vad. G. Breichmanienės, Londono "Sugrįžk, Jaunyste", vad. D. M. Chainauskų.

Tautiniams šokiams grojo Montrealio liaudies instrumentų orkestras, vad. Andriaus Lapino.

Koncerto dirigentai buvo: J. Govėdas/ir akomponiatorius/, Seselė Teresė, A. Stankevičius ir D. Viskontienė.

Programos koordinatė B. Litvinienė, muzikinės dalies koordinatė V. Verikaitis, sceninė priežiūra A. Dargytė-Byskiewicz, scenos dekoracija — S. Šileikienė, skaidrių paruošimas — G. Vaidlonis.

Prie virš minėtų darbų ir daugiau asmenų prisidėjo. Už praleistas ar nesužinotas pavardes atsiprašau. Ačiū visiems, kurie taip puikiai pravedė programą. Mažametės mergaitės įteikė žaimes programų vadovams ir atlikėjams. Programa baigta Tautos Himnu.

Lietuvių Namuose nuo 7 v. vyko sūrio ir vyno vakaras. Namai buvo pilni, kaip bičių avilyje, įvairaus amžiaus žmonių. Sūris greitai išnyko nuo stalų, o vyno bufete dar liko. Svarbiausia, kad visi čia susitiko, pasikalbėjo, atsipazino.

Pagarba jaunesniajai kartai, kuri suruošė puikias KL Dienas! J. Vaidlonis
NEPRIKLAUSOMA LIetuva

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ
KREDITO
KOOPERATYVAS

TALKA

830 Main St. East
L8M 1L6
Tel: 544-7125

kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiama patamavimais

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
depozitus (P.C.A.)	6%	nekiln. turto pask.	21%
santautos	15%	asmenines paskolas	23%
term. depoz. 1 m.	18%		
term. depoz. 3 m.	13%		
reg. pensijų fondo	16%	Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.	
90 dienų depozitus	19%	Nemokamas pilnos čekių patarnavimas.	

DARBO VALANDOS: pirmadieniais—ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val.
penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.
Liepos—rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

KLB ŠALPOS FONDO HAMILTONO SKYRIUS
MALONIAI KVIEČIA VISUS HAMILTONO IR
APYLINKIŲ LIETUVIUS GAUSIAI DALYVAUTI

Vajaus Užbaigimo
BALIUJE

SPALIO 31 d., ŠEŠTADIENI, JAUNIMO CENTRE
PROGRAMOJE:

Abiturientų pristatymas
Toronto Jaunimo Ansamblio "ATŽALYNAS" vad.
SILVIJOS MARTINKUTĖS

- Loterija ir laimės staliukai
- Puikus orkestras
- Turtingas bufetas ir įvairūs gėrimai

PRADŽIA: 7:30 v.v.

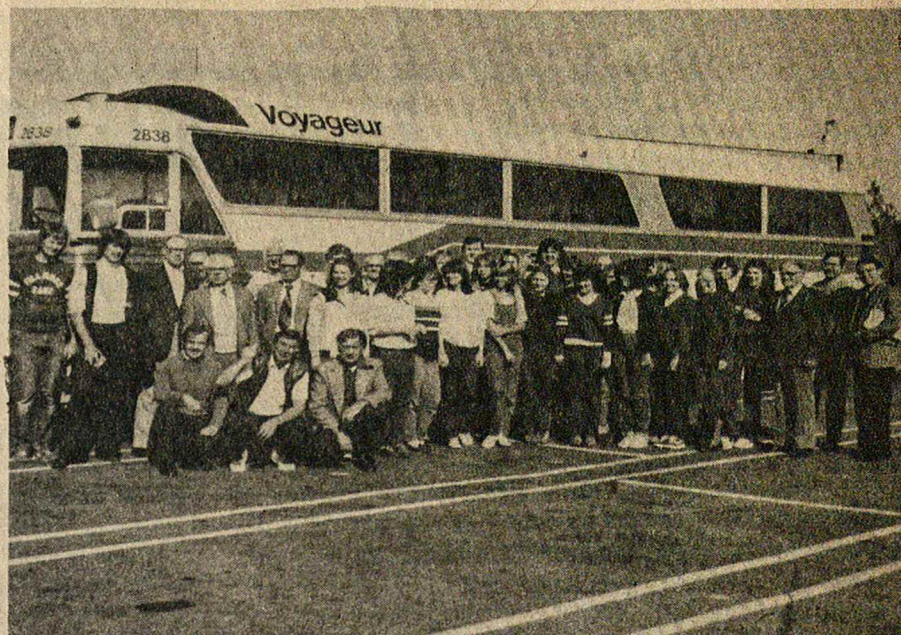
ĮĖJIMAS — \$5, studentams — \$3.

RENGĖJAI

Ad. Almonis. Be to į stovyklą atėdavo ir kitų laikraščių, kaip tai: "Žiburiai", "Mūsų Kelias", "Laisvės Varpas" ir kiti. Tai taip Oldenburge reikėsi lietuviška veikla, kurioje J. Demereckas su savo šeima gyveno. Į tokią lietuvišką stovyklą papuolęs Juozas irgi nenuleidžia rankų. Pirmiausiai jam prisimena per škausmus ir ašaras nutrauktas gimnazijoje I-mos klasės mokslas. Čia jis susiranda progą ir ima laukti Oldengurgo lietuvių gimnaziją. Be to, dar gauna darbą prie kariuomenės auto mašinų mechaniku REMF anglų kariuomenės dalinyje. Baigęs 5-kias klases gimnazijoje, repatriuoja į Kanadą aukso kasyklų darbams. Čia atvykus paskiriamas į St. Antonio — Basset kasyklas. Jose kartu dirbo ir kitų lietuvių, iš kurių prisimintini: Kazys Kaknevičius, kurio žmona Jantina Kaknevičienė—Vanagaitė dirbo "Tėviškės Žiburiuose" (jau mirusi), o jis pats vėliau pradėjo dirbti "Carling" alaus bravorę ir buvo to bravoro darbininkų unijos prezidentu — dabar klierikas, Petras Galminas, Petras Jurgilevičius, kuris dabar Winnipege, Kazys Ancevičius dabar Toronte ir kiti. J. Demereckas ir sako: "Šeimalikusi Vokietijoje, tad reikėjo kombinuoti, bet kaip ir kur? Pirmiausiai reikėjo surasti būto garantiją ir šiaikymą... Ir štai Juozas liuoslaikiais beslapišėdamas po kasyklų aplinkinius miškus, viename užtinka traperių sulūžusį namelį. Tuojau kreipiasi į savo anglies kasyklų vadovybę ir viską išsiaiškina, gausa sutikimą namelį remontuoti ir draugų padedamas greitai jį tinkamai sutvarko pradiniam gyvenimui. Gauna leidimą atsikviesti šeimą. Kiek buvo džiaugsmo sušilaukus šeimos ir padarius įkurtuves sename indėnų bute, vėliau traperių namelyje. Baigęs sutartį, atvyksta į Winnipę, bet ir čia ne rojus, sunku gauti darbą. Jis išvyksta miškų darbams, kur

kartu dirba St. Ramančiaus — 24 valandas paroje. Kas, St. Žymantas (miręs), na Kiek vėliau nuperka visą ir šias eilutes rašantis. Darbas sunkus. Miškas blogas, o jamos krautuvės, dar yra drusniego iki pažastų, bet vis prisiminus tolimo ir šalto Sibiro tremtį, sniego pusynus ir NKVD-stų kankinimus, viską tenka užmiršti. Grįžęs į Winnipę, Juozas dirba įvairiose kompanijose, o liuoslaikiais — privačiai. Kiek susitapęs išnuomuoja krautuvę, kurioje kartu su žmona dirbdavo kartais net po (bus daugiau).

montreal

MONTREALIO DAINININKAI PAKELIUI Į KANADOS LIETUVIŲ DIENAS TORONTE. Nuotr: A. Mickaus

SU "PAVASARIU" KELIAUJAME RUDENI

/Išpūdziai iš kelionės į Lietuvį Dienas/ V.J.

Po krikštynų, Montrealio Mergaičių Choras, vad. Ses. Teresės, pasidarė drąsesnis ir pradėjo rodytis už Montrealio ribų. Gavęs kvietimą dalyvauti Lietuvos Dienų koncertinėje programoje Toronte, išstvermingai padirbėjęs, parengė savo repertuarą.

Lygiagrečiai su "Pavasariu" tam pačiam tikslui rengėsi ir Aušros Vartų Choro vyrai. Visi "drebinome kinkas", stodami egzaminams prieš Lietuvos Dienų koncerto muzikinę vadovę muz. Dalią Viskontienę/spalio 4. Tačiau, kaip "velnias nėra toks baisus, kaip pamaliavotas", taip ir Dalia nebuvo tokia žiauri, kaip kas galvojo. Geriau sakant, ji mus tik motiniškai privertė jos paklusti. Jos baltos rankelės mostai aiškiai nurodė, kaip reikia išduoti įvairius niuansus. Neatsirado nė vieno choristo, kuris pasipriešintų jos rankelės mostui, nors mūsų tarpe yra tokių, kurie neleidžia save taip "pigiai" sulamdyti.

Ateina ir šeštadienio/spalio 10 d. /ankstyvas rytas. Dauguma "Pavasario" ir AV choristų panorą vykti autobusų, nes jis žadėjo duoti daug patarnavimų.

Anot tos dainos — "Kėlias tolimas, bet mielas"... tikrai buvo mielas, nes iš vienos pusės "Pavasario" jauni veidai, kaip gėlės žėrėjo, gi iš kitos pusės, visada būvę gana nuobodūs pakelės vaizdai, dabar buvo tikrai gražiai pasipuošę rudeninių lapų spalvomis. Tik įvažiavus į Toronto "makalynę" — Don Valley greitkelį/ten mašinų judėjimas visada labai gyvas/kažkoks tipelis, vairavęs žvyro pripiltą sunkvežimį, trenkė į mūsų autobuso už-

pakalį. Laimė, smūgis nebuvo stiprus, ir mes jį atlaikėme net neaiktelėję. Šiek tiek nukentėjo tik autobusas. Mūsų vairuotojas pažado į viešbutį nuvežti 13 val. 30 min. negalėjo išpildyti, nes abiejų vairuotojų "išpažintis" policijai užtruko virš 1 valandos. Keleiviai dėl to ne-sijaudino, nes pirmasis žygis Toronte buvo numatytas į banketą — 18 val. ir į šokius — 20 val. Taigi, laiko marios, ypač, kad į šokius pažadėjo nuvežti tas pats autobusas. Nuvykau į banketą kartu su vyrų choro dirigentu A. Stankevičium, choro vadovu — koordinatorium sol. A. Kebliu ir 9-iais choristais. Tenka pasakyti, kad į banketą bi-lietų skaičius buvo ribotas ir /kaip man parodė se-niūnas/ aš gavau patį paskutinį bilietą, berods 600 — taji.

Banketas buvo prarastas gana iškilmingai ir gana linksmai. Jį pravedė montrealietis dr. Petras Lukoševičius, gana iškiliai ir su jumoru priėdais. Buvo leista kalbėti tik vienam kalbėto — jui — Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkui ir tik 15 minučių.

Virškinimo pagerinimui buvo atlikta meninė programėlė. Iškvietas rašyt. A. Landsbergis, paskaitė vieną jumoristinių gabaliuką iš savo dar nespausdintos kūrybos, o sol. Nerija Linkevičiūtė padainavo keletą dainų. Kada buvome visi sotūs, pravedėjas Petras Lukoševičius pamojo magiška ranka į salės šoninę sieną ir — siena išnyko. Mums pasirodė kita, daug didesnė salės pusė, kur jau trankiai grojo geras orkestras ir galybė porų linksmi šoko... /bus daugiau/

Hamiltono DLK Algirdo Šaulių Kuopos pirmininkui Povilui KANOPAI per jo 65 m. amžiaus sukakties pagerbimo vakarą KLB Hamiltono Apylinkės pirm. dr. V. KVEDARAS įteikia jam bronzinį sveikinimo ženklą. Nuotr: M. Borusienės

ŠALPOS FONDO VAJAUS UŽBAIGIMO BALIUS

KLB Šalpos Fondo Hamiltono skyriaus ruošiamas Vajaus užbaigimo balius įvyks SPALIO 31 d., Jaunimo Centre.

Šio balius meninę programą atliks Toronto Jaunimo ansamblis ATŽALYNAS, vadovaujamas Silvijos Martinkutės. Programa bus įdomi, nes joje dalyvaus didelis būrys jaunimo, kuris tą vakarą padarys linksmu ir jaunatvišku.

Prie šio jaunimo dar prisijungs Hamiltono lietuviai abiturientai, baigę 12-tąją

gimnazijos klasę. Jie visi bus pristatyti visuomenei balius pradžioje ir įteikta prisiminimui po lietuvišką knygą. Visi abiturientai yra kviečiami tuojau užsiregistruoti pas J. Pleinį tel. 549 — 5372. Po programos seks smagus šokiai, grojant geram orkestrui.

Rengėjai kviečia visus hamiltoniečius ir apylinkių lietuvius gausiai dalyvauti šiame tradiciniame Šalpos Fondo rengime. Savo skaitlinių dalyvavimu paremsite kilnų šalpos darbą ir kartu praleisite vakarą jaunatviškoje nuotaikoje. J. P.

redaguoja anglų kalba žurnalą "News Digest" — International.

Vokiečių okupacijos metu girininkas J. P. Kedys iš Jurbarko buvo iškeltas į Vilniaus kraštą. Urėdijoje girininkai ir eigučiai jam iškėlė išleis-tuves ir jose J. Demereckas pasakė atsisveikinimo kalbą, nes tuo metu daugelis viešai jau bijojo kalbėti. Betarnaudamas eigučiu, veda Oną Petbarko urėdijoje. Tos girininkijos girininku tada buvęs J. P. Kedys, kuris dabar gyvena Australijoje—Sidnėjuje ir ten

Antrą kartą rusams okupavus Lietuvą, kaip ir daugelis kitų lietuvių, J. Demereckas su šeima pasitraukė į Vokietiją. Pernetęs sunkią tremtinio kelionę, pastovėniam laikui sustojo Oldenburgo stovykloje, kuri pasižymėjo gyva lietuviška veikla.

Prie Oldengurgo buvo įsteigta lietuvių tautinė stovykla Unterberg, kurioje dažniausiai vykdavo įvairūs lietuvių rengimai. Čia lietuviams buvo įsteigta savo chorą, kuriam vadovavo Linkevičius. Taip pat buvo įsistatę lietuvių sportinė grupė. Oldenburge buvo įsteigta lietuvių gimnazija, kurios direktoriumi buvo Blinstrubas, kuris su kitais mokytojais dirbo pasišventęs, tokiais sunkiais gyvenimo laikais. Šalia gimnazijos, pradžios mokykloje dar veikė skautų organizacija, kuri atliko nemažą darbą jaunimo auklėjime. Be to, dar stovykloje veikė anglų kalbos, šoferių ir elektrotechnikų kursai. Vietoje stovykloje leistų eiti rotatorinis dienraštis "Mūsų Dienos", kurias redagavo

PASKAITYKIME VAIKAMS MŪSŲ LIAUDIES PASAKŲ !!!

M. PHILIPPE IZZI
Président

SKAMBINKIT:

125¢ kelnes
pristatant
ir atsiimant

365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

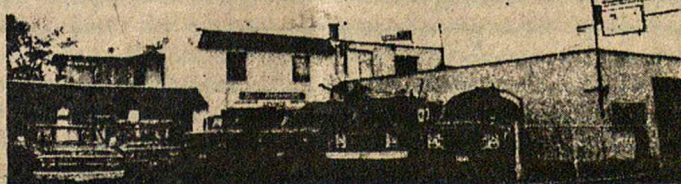
365-7146
7661-A CENTRALE

365-1143
495-906 rue. LaSalle

766-2667
2955 ALLARD

GUY
RICHARD
ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darba atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Namų stogo dengimui ar taisyrai skambinkite: 364-1470

Couvertures de tous genres — All kinds of roofing
7725, Georges LaSalle

J. F. Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av
Chateauguay Verdun, Que.
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

LKMINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA IŠKILMINGAI ŠVENTĖ SUKAKTUVES

25 metų sukaktį iškilmingai ir pakilusiu nuotaika atšventė Montrealio L.K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA š. m. SPALIO mėn. 17-18 d.d. Buvo atvykę daug svečių iš įvairių vietovių, gauta daugybė sveikinimų ir linkėjimų.

Plačiau - kitame "NL" numeryje.

• BEBRAS, Britų Kolumbijos Lietuvių Medžiotojų ir Meškeriojų Klubas " Nepriklausomai Lietuvai " remti atsiuntė \$15,-. Ačiū!

• ŠLEKIAI, Rūta ir Arūnas, šiuo metu gyvenantys Pietų Arabijoje, susilaukė dukrelės. Rūta yra Juozo ir Sofijos Skučų duktė. S. Skučienė nuvyko į aplankyti ir pasidalinti džiaugsmu į P. Arą biją.

• Dail. BUKAUSKO Romo ir šiais metais laimė neapleido - praeitą savaitę pasisekė nušauti briedį išvykus medžioti į šiaurę.

RŪTOS KLUBO BAZARAS

Šeštadienį ir sekmadienį, spalio 24-25 d.d. įvyksta RŪTOS KLUBO metinis bazaras. Atidarymas - šeštadienį, 4 val. p.p. Bazaras vyks parapijos salėje.

SĖKMINGA ŽŪKLĖ

Sėkmingon žūklėn buvo išvykę visa eilė montrealiečių. Viena pirmųjų grupių, išvykusi į šiaurę buvo labai patenkinta ir gražių oru ir laimikiais. Ją sudarė K. Toliusis, V. Kerbelis ir P. Butys.

Dr. J. MALIŠKA

DANTŲ GYDYTOJAS

14140 St. Catherine West, Suite 600, Montreal, P. Q.
Tel. Bus.: 866-8235
Namų: 488-8528

Dr. A. O. JAUGELIENE

DANTŲ GYDYTOJA

14110 Guy St., Suite 11-12, Montreal, P. Q.
Tel. Bus.: 932-6662
Namų: 737-9681

M. CUSSON R. GENDRON
VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Šeštadieniai: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sekmadieniai: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS
7626 Central St. Ville LaSalle, P. Q.
Tel: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B. A. M. D. C. M. M. Sc. L. M. C. C. F. R. C. S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrook St. W.
Suite 215, Montreal, P. Q. Tel. 931-4024

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS B. A., B. C. L.

4 Notre Dame E. Suite 504
Montreal, Quebec, H2Y 1B7, Tel: 878-9534

ADVOKATAS

J. P. MILLER B. A. B. C. L.

168 Notre Dame St. E., Suite 205
Tel: 366-2063 ir 866-2064.

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng. L. L. B., B. C. L.
4701 Bonaventure, Verdun (kompi 2-nd Ave.), Que. H4G 1E6
Tel. Bureau: 769-8824; Residence: 366-6245

NOTARAS

J. BERNOTAS

3 Place Ville Marie, Suite 627 Montreal, P. Q.
Tel: (514) 871-1430.

NOTARĖ

RŪTA POCAUSKAS

50 Du Domaine, Ile Perrot, Que. H7V 5V6
Res. Tel: 453-9142

HAMILTONO LIETUVIŲ DRAMOS TEATRAS

ATLIEKA *β. pakelevičiūtės* 3-ju VEIKSMU.

IŠDAIŽA

ANTROJI SALOMĖJA PAINIAVOSE

REŽISORĖ: E. Dauguvietytė-Kudabienė

AUŠROS VARTŲ SALEJE

1981 m. spalio mėn. 31 d. 7v.

• vaisės
• baras

SUAUG.: \$8.-
MOKSL.: \$5.-

-K. L. KATALIKU
MOTERŲ PR. JOS
MTL 10 SKYRIUS

daugybė padėjėjų virė, kepė ir stalus paruošė. Apie juos nevēluodami sėdėjo susigrūpusios šeimos bei pažįstamieji. Veikiant barui, garsiai šnekučiavosi, kol prasidėjo vakarienė ir užgrojo bei uždainavo orkestras. Pasistiprinę skania vakariene, energiją naudojo šokiams. Visi buvo geros ir smagios nuotaikos.

JAUNAS LIETUVIS
McGILL UNIVERSITETO
LEIDINYJE

Raimundo FILIPAVIČIAUS biografijai ir poezijai yra paskirtas visas 6 psl. "The McGill Observer".

Idėti du jo eilėraščiai: "Ride Along The River After The Death of My Father" ir "Roblin Lake Sunburn". Taip pat jo nuotrauka. Eilėraščiai giliai dramatiški, atpažįstami autentiški praradimų išgyvenimai ne tik tėvo, bet ir dar nepažinto krašto prie Baltijos. Jis yra išleides dvi poezijos knygas: "Jaws in Fishbowl", 1976 m. ir "Somebody Told Me I Look Like Everyman", 1978 m. Jį pravadinu "Verduno poetu". Šiuo metu jis ruošia spaudai du rinkinius ir organizuoja metinius poezijos skaitymus.

PARDUODAMAS

salonui staliukas su inkruotu lietuvišku vyčiu 32" X 19 1/2". Kaina \$ 45.00
Skambinti po 4:30 val. v.
Tel: 363-0339.

RENKU

Senas lietuviškas knygas, laikraščius, plokšteles ir kitą lietuvišką medžiagą.
P. ADAMONIS
Tel: 722-3545

DĖMESIO ŽUVAUTOJAMS

BASKOTONG EŽERAS - STURGEON LODGE puiki žuvavimo vieta, švarios kabinos, baras, laivai, motorai, žuvelės!

Užsisakykite vietas - STURGEON LODGE
Box 119, R.R. 2
Maniwaki, Que.
Tel. (819) 449-4355.

TRANS-QUEBEC SIDINGS L.T.D.

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUM. PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS DARBAS

SAVININKAS: John OSKOWICZ
8499 rue Grouard, St. Leonard, H1P 2M5
Tel: 321-1975

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

DUODA PASKOLAS

Term. ind. 1 m.....	18%	Nekilnojamo Turto,
Certifikatai	19%	Asmenines ir
Spec. taup. s-tas	17%	Prekybines.
Taupymo S-tas	11%	
su apdrauda iki \$ 2000.		
Trumpalaikiai ind.	20%	Paskolos mirties atveju
už \$ 20,000 ir daugiau		apdraustos iki \$ 10,000.-
Čekių s-tas	6%	

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS
ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI VELITUI

KASOS VALANDOS

1465 De Seve	3907 A Rosemont
Pirm. Antr. Treč.	9 - 3
Ketvirtadienis	12 - 8
Pentadienis	12 - 6

Maurice Kaplan
Kailių siuvėjas

Tel: 767-6183

- Didelis pasirinkimas gotavų patalų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remdeliuoju
- Siuvu ir parduodu

1449 RUE ST-ALEXANDRE SUITE 500A MONTREAL, QUEBEC H3A 2G6 TEL 288-9646

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSISKAS

PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P. Q.
Tel.: 273-9181 Namų: 737-0844.

DANPAR REALITIES CORP.

310 VICTORIA AVE SUITE 409
MONTREAL, P. Q. H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos JAV ir Kanados provincijose.

Tel. Bus: 482-3460
Res. 767-4690

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, P. Q.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west
automobile

PONTIAC • BUICK • ASTRE

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTI IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ
- NEITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI (SİGYTI)
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR SUŠIMTIMI JŪMS, PASITARNAUS!
- UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE!
- PASINAUDOKITE!

LEONAS GURECKAS
SALES MANAGER

PASIKALBĖKITE SU
Manageriu Leo GURECKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391